



YENİLƏŞƏN MƏDƏNİYYƏT  
MƏKANLAR

HEYDƏR ƏLİYEV SARAYI

# HEYDƏR ƏLİYEV SARAYI

HEYDƏR ƏLİYEV SARAYI

Üçüncü kitab

Not nəşrləri və  
səsyazmaları şöbəsi



Azərbaycan Respublikası  
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

R

# Heydər Əliyev Sarayı



Üçüncü kitab



BAKI-2010

M.F.Axundov adına  
Azərbaycan Milli  
Kitabxanası

Az. f. - 205-921



# HEYDƏR ƏLİYEV SARAYI





Yeniləşən mədəniyyət,  
yeniləşən məkanlar



Heydər Əliyev Sarayı

Layihənin rəhbəri  
**Əbülfəs Qarayev,**  
Azərbaycan Respublikası  
Mədəniyyət və Turizm naziri

Layihənin koordinatoru  
**Ədalət Vəliyev,**  
Azərbaycan Respublikası  
Mədəniyyət və Turizm nazirinin müavini

Mətnin müəllifi  
**İlham Rəhimli,**  
Sənətsünaslıq doktoru, professor

İşçi qrup:  
Vaqif Bəhmənlı  
Fərəh Əliyeva  
Fərhad Babayev

*Kitab Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin «Azərbaycan Teatr sənətinin inkişaf etdirilməsi haqqında» Sərəncamına əsasən aparılmış bərpa, təmir və tikintidən sonra yeniləşən mədəniyyət ocaqları və yeniləşən məkanları geniş oxucu kütlələrinə təqdim etmək məqsədli ilə çap olunur.*

Heydər Əliyev Sarayı



## TARİXDƏN QISA SƏTİRLƏR

XX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın paytaxtında yeni və maraqlı memarlıq abidələri ucaldılmağa başlandı. Akademik Milli Dram Teatrı, Gənc Tamaşaçılar Teatrı üçün yeni binalar inşa edildi. Kinoteatrlar, mədəniyyət sarayları şəbəkələri genişləndirildi. 1960-cı ildən Bakıda genişekranlı kinoteatr tikilməsi qərara alındı. Tikintiyə 1962-ci ildə başlanıldı. Bina dörd küçənin kəsişməsində layihələndirilmişdi. İlk işlər görüldü və az müddət sonra iş dayandırıldı.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Respublikaya rəhbərlik etdiyi ilk günlərdən ləngiyən və gecikdirilən bir çox tikinti işlərinə rəvac verildi. Ulu öndər genişekranlı kinoteatrın yarımçıq tikintisi ilə də maraqlandı. Onun ləngimə səbəblərini araşdırdı. Vəziyyət ətrafı təhlil edildi və bu obyektin təhvil verilməsini təmin etmək üçün xüsusi komissiya yaradıldı. Yüksək peşəkarlıq səriştəsi olan Əliş Ləmbəranski tikintiyə rəhbər təyin edildi. Bina fəaliyyət məqsədi də dəyişdirildi və onun möhtəşəm Saray olması üçün layihədə müəyyən dəyişikliklər edildi.

Yeddi il, necə deyərlər, böyrü üstə qalan, illərlə ləngiyən Sarayın tikintisi məhz ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin qayğısı nəticəsində 2 ilə başa çatdı. Yüksək peşəkarlıqla və növbəli iş sistemi ilə görülən işlər bəhrəsini verdi. Bu gün öz qurucusunun, ulu öndərin adını daşıyan saray 11 dekabr 1972-ci ildə təhvil verildi.





6

*Ulu öndər Heydər Əliyev Sarayın açılışında. 11 dekabr 1972-ci il*

Əvvəlcə kino-konsert kompleksi kimi tikilən möhtəşəm bina Bakı şəhər Dövlət Layihə İnstitutu tərəfindən layihələndirilib. Tikintinin baş memarları V.Şulqin və E.Melxisedokovdur.

1972-ci il dekabr ayının 14-də Saray öz qapılarını tamaşaçıların üzünə açdı. Açılış üçün çox böyük konsert proqramı hazırlanmışdı. Təntənəli konsert proqramı Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin ifasında Üzeyir bəy Hacıbəylinin «Kor-oğlu» operasının uvertürası ilə açıldı. Konsertdə Dövlət Rəqs Ansambli, «Qaya» vokal kvarteti, SSRİ xalq artistləri Hökümə Qurbanova, Zeynəb Xanlarova, Lütfiyar İmanov, Aşıq Pənah Pənahov və bir çox başqa incəsənət ustaları iştirak edirdilər.



*Oxuyur SSRİ xalq artisti Zeynəb Xanlarova*

7



Sarayın fəaliyyətini şərti olaraq iki hissəyə bölmək olar. 1972–2006-cı illərdəki fəaliyyət dövrü və əsaslı təməirdən, yenidənqurma işlərindən sonrakı dövr. Birinci dövrdə Azərbaycan Respublikasının böyük mədəni və siyasi-ictimai tədbirləri, ümumittifaq və beynəlxalq əhəmiyyətli tarixi toplantılar Sarayda keçirilib. Ayrı-ayrı illərdə onun səhnəsində dünya şöhrətli sənətcilər çıxış etmişlər. Rusiyanın estrada ulduzlarından Tamara Sinyavskaya, Alla Puqaçova, İosif Kobzon, Arkadi Raykin, Layma Vaykule, Gennadi Xazanov, Vladimir Vinokur, Lev Leşsenko, Lüdmila Zıkina, gürcü Nani Brəqvadze, Vaxtanq Kikabidze, türk sənətciləri Emel Sayın, Sezen Aksu, Ajda Pekan, İbrahim Tatlısəs, Müşərrəf Akay, Mahsum Kirmızıgül, yunan Demis Russos, alman Tomas Anders, Özbəkistanın «Yalla» qrupu, çex Karel Qott və bir çox görkəmli sənət adamları sarayda möhtəşəm konsertlər veriblər. Moskvanın Satira, MXAT, Vaxtanqov kimi dünyaşöhrətli teatrları bu səhnədə tamaşalar göstəriblər. Bu siyahıya Azərbaycan sənətkarlarını əlavə etsək, mənzərə daha əzəmətli görünər. Rəşid Behbudov, Müslüm Maqomayev, Şövkət Ələkbərova, Sara Qədimova, Zeynəb Xanlarova, İslam Rzayev, Gülağa Məmmədov, Hacıbaba Bağirov, Anadolu Qəniyev, Flora Kərimova, İlhamə Quliyeva, Ağadadaş Ağayev, müxtəlif konsert qrupları, rəqs ansamblları, vokal dəstələri neçə-neçə əlvan proqramlı konsertlərini məhz Sarayda veriblər.

Təbii ki, sarayın səhnəsində keçirilən siyasi-ictimai tədbirlər həddindən artıq çoxdur. Onlardan bir neçəsini xatırlatmaq yerinə

düşər. Azərbaycan Milli Teatrının 100 illiyi (31 may 1974-cü il), Sovet Ədəbiyyatı Günləri (8 oktyabr 1975-ci il), Azərbaycan Kommunist Partiyasının XXIX Qurultayı (29 noyabr 1976-cı il), Azərbaycanda Ukrayna Respublikasının Ədəbiyyat və İncəsənət günlərinin təntənəli açılışı (31 oktyabr 1976-cı il), Leninqrad Ədəbiyyatı və İncəsənəti Günləri (11 dekabr 1987-ci il), Azərbaycan Komsomolunun Qurultayı (6 mart 1987-ci il), Yeni Azərbaycan Partiyasının Qurultayı (20 və 21 dekabr 1999-cu il), Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı (09–10 noyabr 2001-ci il), Dünya Azərbaycanlılarının II Qurultayı (16 mart 2006-cı il), VII Beynəlxalq «Şərq-Qərb» Kino Festivalı (2 oktyabr 2005-ci il), VIII Beynəlxalq «Şərq-Qərb» Kino Festivalı (4 sentyabr 2006-cı il), Rusiya Mədəniyyəti Günləri (12 iyun 2004-cü il və 1 iyun 2006-cı il).





## MƏDƏNİYYƏTİMİZİN SİLİNMƏZ YADDAŞI



Ulu öndər Heydər Əliyev 1972–2002-ci illər arasında bu gün onun adını daşıyan Sarayda keçirilən respublika, ittifaq (sovetlər dövründə) və beynəlxalq əhəmiyyətli möhtəşəm tədbirlərdə iştirak edib. Həmin tədbirlər mövzu, xarakter və məzmunlarına görə də əlvanlıqları ilə seçilir. Sənətə, mədəniyyətə, iqtisadiyyata, respublikanın uğurlarına, el şənliklərinə həsr olunan tədbirlərin əksəriyyətində Heydər Əliyev müdrik çıxışlar edib. Onların bəzilərindən müəyyən məqamları yada salaq.



*Heydər Əliyev ümumi və tətbiqi kimya üzrə Mendeleev qurultayı iştirakçıları üçün konsertdə. 25 sentyabr 1981-ci il*



*Heydər Əliyev Həmkarlar İttifaqının XVI qurultayında. 5 fevral 1982-ci il*



## 14 sentyabr 1973-cü il İmadəddin Nəsiminin 600 illiyi münasibəti ilə keçirilən təntənəli tədbirdə HEYDƏR ƏLİYEVİN nitqindən

Bu günlər qədim Azərbaycan torpağında böyük bayramdır, poeziya bayramı, ədəbiyyat bayramı, bədii söz bayramıdır, ürəklərə sevinc bəxş edən sənət bayramıdır. Bu bayram böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin anadan olmasının 600 illiyi ilə əlaqədardır.

Öz nəsillərinə gözəl bir irs qoyub getmiş bu müdrik insanın anadan olduğu vaxtdan 600 il keçmişdir. Budur, indi onun vətəninə nəsillər şairin fərəhli yubileyini dərin minnətdarlıq hissi ilə qeyd edirlər.

Bəşəriyyət özünün ən yaxşı nümayəndələrini, onu mənəvi cəhətdən zənginləşdirən simaları həmişə yüksək qiymətləndirmişdir. Bəşər tarixinin müxtəlif mərhələlərində bir çox görkəmli şəxsiyyətlər yetişmişdir. Hər bir xalq həmin dühaların tərəqqiyə, işıqlı həyata, xoş güzərana çağırışları ilə haqlı fəxr edir. Azərbaycan xalqı öz böyük övladlarının – Xaqaninin, Nizaminin, Füzulinin və başqalarının adlarını iftixarla çəkir. Bu gün isə biz Azərbaycan və dünya poeziyasının parlaq ulduzu İmadəddin Nəsiminin yubileyini qeyd edirik.

Lakin Nəsiminin yaratdığı, qoyub getdiyi irsə heyran olduğumuzu bildirərkən biz gərək onun ikinci yaranışından da da-



*İmadəddin Nəsiminin 600 illik yubiley gecəsi. 14 sentyabr 1973-cü il*

nışaq. Yalnız bizim zəmanədə Nəsimi əsrlərin dərinliklərindən qaldırılmışdır və o, layiqincə qiymətləndirilir. Bu gün Nəsimi bütün dünya qarşısında əzəməti ilə ucalır. O, elə bir insan idi ki, hələ uzaq keçmişlərdə cəhalətpərəstlərdən qorxmayıb zülmə, riyakarlığa, dini mövhumata etiraz səsinə ucaldı, çox-çox irəliyə nəzər salırdı. Görkəmli Azərbaycan şairi, müasirimiz Səməd Vurğun Nəsimi haqqında belə demişdir: «Tarixlər boyunca qaldı yadigar, ölməz fikirlərin, ölməz sözlərin...»

Nəsiminin yubileyi Azərbaycan xalqının, eləcə də bütün xalqların mədəniyyətinin tərəqqisinə daha bir parlaq sübutdur.





## 31 may 1974-cü il Azərbaycan Dram Teatrının 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli tədbirdə HEYDƏR ƏLİYEVİN nitqindən

Yüz il bundan əvvəl icmai və dini köləliyin zülmət səltənətində Azərbaycan dram sənətinin ilk qığılcımı parladı. Mirzə Fətəli Axundovun «Lənkəran xanının vəziri» pyesinin tamaşası ilə Azərbaycan teatrının təməli qoyuldu.

Şərqdə ilk teatr olan Azərbaycan teatrı maarifçilik və azadlıq ideyalarının qarçısına çevrildi, köhnə dünyanı dağıdıb alt-üst etməkdə mühüm rol oynadı. O zamanın qatı qaranlığını yararaq parlaq gələcəyə yol açan, insanların şüurunu, qəlbini oyadan, onları azadlıq, səadət nəminə hünərlər göstərməyə ruhlandırان bir məşəl idi. Azərbaycan Dram Teatrı (Akademik Milli Dram Teatrı – *redaktor*) böyük və şanlı yol keçmişdir. O, Azərbaycanda mütərəqqi ictimai fikrin təşəkkül və inkişafında fəal iştirak etmiş, öz xalqının mənəvi xəzinəsini zənginləşdirmiş... həmişə qabaqcıl lider mövqelərində durmuş və indi də qabaqcıl ideya mövqelərində durmaqdadır.

Azərbaycan Dram Teatrının yaradıcılıq axtarışları və nailiyyətləri bütün teatr ictimaiyyəti tərəfindən rəğbətlə qarşılanmış və bəyənilmiş, Sovet ittifaqının bir çox şəhərlərində tamaşacılar tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir.

Məhz buna görə Azərbaycan Dövlət Akademik Dram Teatrının 100 illik yubileyi Respublikamızın həyatında böyük mədəni və siyasi əhəmiyyətli hadisəyə, bütün çoxmillətli sovet teatrının bayramına çevrilmişdir...

Teatrımız yeni dünya quruculuğunda bilavasitə iştirak etməyə başlayanadək bir çox illər boyu enişli-yoxuşlu yollarla getmiş, ağır sınaqlara məruz qalmış, xalqa zidd mürtəce qüvvələrə qarşı şiddətli ideoloji mübarizə aparmalı olmuşdu. Görkəmli mədəniyyət xadimləri Mirzə Fətəli Axundov, Həsən bəy Zərdabi, Nəcəf bəy Vəzirov, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, Nəriman Nərimanov, Cəlil Məmmədquluzadə, Üzeyir bəy Hacıbəyov ilk dərin şırım açaraq Azərbaycan teatr sənətinin toxumunu səpmiş, onun cücərtilərini inqilabdan əvvəlki dövrün şiddətli qasırgılarından hidz edib qorumuşdur...

Dramaturqların, teatr işçilərinin vəzifəsi sovet adamı haqqında ideya və bədii cəhətdən parlaq, qiymətli əsərlər yaratmaqdan, pyeslərdən və tamaşalardan daim irəliləyən cəmiyyətimizin həyatını göstərməkdən ibarətdir.

Əziz dostlar! Teatrımız dərin düşüncələr və böyük hislər, güclü dramatik vəziyyətlər teatrıdır. Dramaturgiyamız həmişə böyük ictimai konfliktlərə, böyük ictimai əhəmiyyətli mövzulara meyil etmişdir.

Teatr tamaşası həmişə bir bayramdır. Elə bir insan çətin tapılar ki, səhnə sənəti onun taleyində, dünyagörüşünün, estetik zövqünün formalaşmasında böyük rol oynamasın. Bizim bir çox yaxşı xatirələrimiz, təəssüratlarımız, ürək çarpıntılarımız ecazkar sənət ustalarının nəfəsini duymaqda, sevimli qəhrəmanların səsinə eşitməkdə, bir növ onların sevinc və kədərinə şərik olmaqda bizə imkan verən teatrla, səhnə ilə bağlıdır. Bu





*Azərbaycan Dram Teatrının  
100 illik yubiley iclası. 31 may 1974-cü il*

cəhət teatrın böyük üstünlüyüdür və buna görə də biz şübhə etmirik ki, incəsənətin formaları daim nə qədər zənginləşsə-zənginləşsin, televiziya və kino nə qədər yayılır və kütləvi hal alır-alsın, cəmiyyət inkişaf etdikcə, teatrın rolu da artacaqdır. Səhnənin bilavasitə tamaşa salonu ilə ünsiyyəti prosesinə əsaslanan, tamaşaçılarla birlikdə həyəcan keçirən teatr həyatın özü qədər əbədidir...

Azərbaycan teatri öz ideyalarını, mövzu və obrazlarını xalq içərisindən götürmüşdür və götürür. Bu yolda Azərbaycan teatri bədii kamilliyə çatmış, xalqın şüuruna yol tapmış, onun ideya-estetik tərbiyəsində mühüm rol oynamışdır.

Azərbaycan Milli Kitabxanası

## 2 oktyabr 1975-ci il Azərbaycanda Sovet Ədəbiyyatı Günlərinin təntənəli açılışında HEYDƏR ƏLİYEVİN nitqindən

... Azərbaycanca keçirilən Sovet Ədəbiyyatı Günləri ölkəmizin Yazıçılar İttifaqının Azərbaycan xalqına böyük diqqətinin əlamətidir. Azərbaycan ədəbiyyatının böyük nailiyyətlərinə verilən qiymətdir.

Şənləklərimizdə iştirak etmək üçün qardaş sosialist ölkələrindən – Bolqarıstan, Macarıstan, Almaniya Demokratik Respublikası, Monqolustan, Polşa, Rumıniya və Çexoslovakiyadan gələn yazıçıları, Fransadan, Portuqaliyadan və Yaponiyadan gəlmiş qonaqları ürəkdən salamlayıraq.

Əziz dostlar, ümidvarıq ki, Azərbaycan xalqının çoxcəhətli və qaynar həyatı, fədakar əməyi, gözəl müvəffəqiyyətləri və zəngin mədəniyyəti ilə, respublikanın füsunkar təbiəti ilə yaxın tanışlığınız sizin bədii fikriniz və istedadınız üçün yeni, canlı ilham mənbəyi olacaqdır...

... Həyatın ictimai-fəlsəfi tədqiqinin dərinləşdirilməsi, bədii təfəkkür miqyasının genişləndirilməsi vəzifələri həyatımızın özündən, onun inkişaf dinamikasından irəli gəlmişdir. Ədəbiyyatımız bu vəzifələri yerinə yetirərək yaradıcılıq axtarışlarının üfüqlərini genişləndirə bilər və genişləndirməlidir.

Torpaq yazda zəhmətsevər əkinçini gözlədiyi kimi həyatımızın qlobal mövzuları da öz istedadlı tədqiqatçısını gözləyir.



Lakin torpağı dərindən və məhəbbətlə, yaradıcılıq istedadını, qüdrətli sənətkar sözünü, ideya inamını sosialist realizmi dialektik metodunun gücü ilə şümləməq lazımdır.

Bədii yaradıcılıq yeni insanın şüurunun formalaşması prosesini doğru-düzgün və ehtirasla əks etdirməli, cəmiyyətimizin əxlaq meyarlarının bərqərar olunmasına kömək etməlidir.

Ədəbiyyat, şair demişkən, «illəri yararaq» bizim günlərin nəfəsini gələcəyə çatdırmalıdır.

Əziz dostlar, icazə verin sizi böyük el bayramı, Azərbaycan da keçirilən Sovet Ədəbiyyatı Günləri münasibətilə bir daha təbrik edim, obrazlı bədii təfəkkürünüə yeni müvəffəqiyyətlər, sizə cansağlığı və böyük səadət arzulayım.



18

*Azərbaycan Sovet Ədəbiyyatı Günlərində Heydər Əliyevin çıxışı. 1975-ci il*



*Azərbaycan kinosunun 60 illik yubiley gecəsində. 24 dekabr 1976-cı il*



*Mirzə Fətəli Axundzadənin 170 illik yubiley gecəsində. 1982-ci il*

19



*Ulu öndər Heydər Əliyev Cəlil Məmmədquluzadənin yubiley gecəsində çıxış edərkən*

**17 dekabr 1994-cü il  
Azərbaycanın xalq rəssamı Səttar  
Bəhlulzadənin 85 illiyinə  
həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində  
HEYDƏR ƏLİYEVİN  
nitqindən**

... Bu günlər biz böyük rəssam, sənətkar, böyük insan Səttar Bəhlulzadənin anadan olmasının 85-ci ildönümünü qeyd edirik. Bu, bizim həyatımızda əlamətdar hadisədir. Biz, xalqımız, vətəndaşlarımız, dövlətimiz Səttar Bəhlulzadənin yubileyini qeyd edərkən mədəniyyətə, incəsənətə hörmət və ehtiramımızı, münasibətimizi bildiririk. Səttar Bəhlulzadə Azərbaycan Respublikasının və Azərbaycan xalqının mədəniyyətində çox görkəmli yer tutduğuna görə və böyük mədəni irs qoyduğuna görə onun yubileyinin belə təntənəli keçməsi və ümumi bayrama çevrilməsi tam əsaslıdır...

Mən bilirəm ki, bu salona toplaşanlar Səttar Bəhlulzadə sənətinin pərəstişkarlarıdır, onun sənətinin əhəmiyyətini,







mənasını qiymətləndirən adamlardır. Ancaq təkcə biz yox, hesab edirəm ki, bütün xalqımız Səttar Bəhlulzadə sənətinə yüksək qiymət verir və onunla fəxr edir. Ona görə də bu gün bizim üçün böyük mədəniyyət bayramıdır. Bu mədəniyyət bayramı münasibətilə və Səttar Bəhlulzadə günü münasibətilə sizin hamınızı təbrik edirəm!

Səttar Bəhlulzadə Azərbaycan rəssamlıq sənətində yeni bir məktəb yaratmışdır. Onun əsərləri, sənətkarlıq və rəssamlıq üslubu çox orijinal və özünəməxsusdur. Sənətkarı tanıyan adamlar bu əsərləri görəndə kimi deyirlər ki, onun müəllifi Səttar Bəhlulzadədir...

Mən sizin hamınızı Səttar Bəhlulzadənin 85 illiyi, bu bayram münasibətilə təbrik edirəm. Bir daha demək istəyirəm ki, Səttar Bəhlulzadənin həyatı, yaradıcılığı, onun əsərləri bu günümüz və gələcəyimiz üçün mədəniyyət mənbəyidir. Biz fəxr edə bilərik ki, Azərbaycan xalqı, Azərbaycan torpağı, Bakı şəhəri, Əmircan torpağı belə böyük insan, böyük bir sima, dünya mədəniyyətində özünə layiq yer tutan Səttar Bəhlulzadə kimi insan yetiribdir.

*Xalq rəssamı, Dövlət mükafatı laureatı Səttar Bəhlulzadənin adı Azərbaycan boyakarlıq sənəti tarixinə mənzərə janrının yaradıcılarından biri kimi həmişəlik həkk olunmuşdur.*

*Səttar Bəhlulzadə müxtəlif rənglərin yeni çalarlarını kəşf edərək onların ahəngindən gözəl lövhələr yaratmışdır.*

*Rəssamın rəng paletasının zənginliyi, poetik əhvali-ruhiyyə və kolorit gözəlliyi ilə seçilən orijinal üslublu əsərləri milli təsviri sənətin ən qiymətli inciləri sırasındadır.*

**İlham Əliyev,**  
Azərbaycan  
Respublikasının  
Prezidenti  
31 yanvar 2008-ci il

## 18 sentyabr 1995-ci il Dahi Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəyovun 110 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində HEYDƏR ƏLİYEVİN nitqindən

*Hörmətli xanımlar, cənablar!  
Əziz bacılar və qardaşlar!*

Böyük bayram münasibətilə, Azərbaycan xalqının milli bayramı, mədəniyyət, musiqi bayramı münasibətilə, Üzeyir Hacıbəyovun anadan olmasının 110 illik yubileyi münasibətilə sizi ürəkdən təbrik edirəm...

Üzeyir Hacıbəyovun əsərlərində təkcə musiqi yox, onun ictimai-siyasi və mədəni məzmunu da böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bəstəkarın əsərlərinin hamısında insan azadlığı, insanın paklığı, səmimiyyəti, insanların bir-birinə münasibəti təənnüm ediləndir. Bu, «Leyli və Məcnun»da da belədir, «Arşın mal alan»da da belədir, «Məşədi İbad»da da belədir və nəhayət, Üzeyir Hacıbəyovun şah əsəri olan «Koroğlu»da da və başqa əsərlərində də belədir, Üzeyir Hacıbəyovun yaradıcılığının ən əsas xüsusiyyətlərindən biri ondan ibarətdir ki, o, tək musiqi





yox, əsərlərinin bütün mövzunu kəşf edib, yaradıbdır. Onların mənasını, məzmununu düşünüb və seçdiyi mövzular əsasında yaratdığı musiqi, dramaturgiya əsərləri heç də təsadüfi xarakter daşımır. «Leyli və Məcnun» operası da təsadüfi olaraq yaradılmayıb. «Leyli və Məcnun» əfsanəsi əsasında dahi şairimiz Məhəmməd Füzulinin yazdığı poemadakı humanist, insanpərvər duyğular,

azadlıq fikirləri, insanın insana pak, saf məhəbbəti Üzeyir Hacıbəyovu o qədər cəlb etmişdir, o qədər maraqlandırmışdır ki, məhz bunlara görə o, ilk əsəri üçün Məhəmməd Füzulinin yaradıcılığına müraciət edib, o mövzunu sevib və bunun əsasında ölməz bir əsər yaradıbdır. 87 ildir ki, bu əsər Azərbaycan səhnəsində göstərilir və biz əminik ki, əsrlər boyu yaşayacaqdır...

... Bu gün biz Üzeyir Hacıbəyovun 110 illik yubileyini keçiririk. Şəxsən mən çox xoşbəxtəm ki, Üzeyir Hacıbəyovun 90 illik, 100 illik yubileylərinin və bu gün də 110 illik yubileyinin keçirilməsi işlərinə həm rəhbərlik etmişəm və həm də bu işlərin təşkilatçısıyam.

... Üzeyir Hacıbəyovun yaradıcılığı Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. Üzeyir Hacıbəyov şəxsiyyəti Azərbaycan xalqının iftixarı, bizim milli iftixarımızdır.

## 30 avqust 1996-cı il Görkəmli Azərbaycan şairi Əliağa Vahidin 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində HEYDƏR ƏLİYEVİN nitqindən

Axşamınız xeyir olsun, sizi təbrik edirəm. Bu gün siz Vahidin ruhunu şad etdiniz. Belə hesab edirəm ki, bu yubiley gecəsi Vahidə layiqdir. Buradakı çıxışlarımızda siz dediniz ki, keçmişdə Vahidə lazımı qiymət verilməyib. Bəzən belə olur. Tarixdə belə hallar çox olubdur ki, dahi, böyük insanlar zaman, vaxt keçdikdən sonra, uzaq məsafədən daha düzgün qiymətləndiriliblər.

İndiyədək Əliağa Vahidin heç bir yubileyi keçirilməmişdir. Bu il, bu günlər keçirilən tədbirlər, xüsusən bu gecənin – şairin 100 illik yubileyinin bu qədər təntənəli, çox məzmunlu, mənalı olması, mən hesab edirəm, onun indiyədək yubileylərinin keçirilməməsinə əvəz etdi.







Mən səmimi deyirəm, bu gün salonda oturarkən hislərim həddindən çox canlandı, həyəcanlandım. Xalqımızın, millətimizin, ədəbiyyatımızın, şeirimizin, incəsənətimizin nə qədər böyük olduğuna görə sizinlə bərabər böyük iftixar hissi keçirdim.

Vahid böyük bir xəzinədir. Bu gün siz bu xəzinənin ola bilər, bir neçə laylarını millətimizə göstərdiniz. Vahidin yaradıcılığı indiyədək həm ədəbi, həm də musiqili şəkildə bu qədər nümayiş etdirilməmişdi. Xalqımız Vahidi həmişə sevibdir. Onun sağlığında da, o, həyatdan gedəndən sonra da Vahidin qəzəllərinə çox gözəl mahnılar bəstələnibdir. Xalqımız Vahidi heç vaxt unutmayıbdır...



17 oktyabr 1997-ci il  
Məşhur müğənni və bəstəkar Müslüm  
Maqomayevin 55 illiyinə həsr olunmuş  
təntənəli yubiley gecəsində  
HEYDƏR ƏLİYEVİN  
nitqindən

*Hörmətli dostlar, xanımlar və cənablar!*

Biz bu gün burada Azərbaycanın zəngin mədəniyyətinin ən gözəl nümunələrindən, ən gözəl şaxələrindən biri olan Müslüm Maqomayevin yaradıcılığı ilə, onun mahnıları, əsərləri ilə yenidən görüşdük. Bu, xalqımızın, ölkəmizin həyatında əlamətdar hadisədir. Çünki Müslüm Maqomayev 35 ildir ki, öz sənəti, istedadı, gözəl səsi ilə Azərbaycan musiqisinin, mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsində görkəmli xidmətlər göstərmiş, Azərbaycan xalqının şan-şöhrətini bütün dünyaya yaymağa çalışmışdır və bu sahədə də çox gözəl nailiyyətlər əldə edibdir.

Ona görə də bu gün hamımız böyük sevgi və məhəbbətlə bu möhtəşəm salona toplaşmışıq. Bu salonda olanların hamısı böyük məhəbbət və ehtirasla Müslüm Maqomayevin mahnılarını, onun səsinə dinləyirlər.

... Bəli, biz bilməliyik, özünü də həmişəlik bilməliyik ki, bax, burada dayanan Müslüm Maqomayev nadir və bənzərsiz



*Heydər Əliyev dünya şöhrətli müğənnilər Müslüm Maqomayev və Tamara Sinyavskaya ilə birlikdə*

müğənnidir, Allah vergisidir, ancaq eyni zamanda özünün gərgin, yorulmaq bilməyən zəhməti ilə cilalanmış istedadıdır.

Müslümün xidmətləri çoxdur, ancaq onun «Azərbaycan» mahnısını – özünün və gözəl xanımı Tamara Sinyavskayanın burada əla ifa etdikləri mahnını Müslümün ən böyük xidməti hesab edirəm.

... Mənə elə gəlir ki, Müslüm Maqomayev bizim gözəl şairimiz Nəbi Xəzri ilə birlikdə bu mahnını yazanda onlar yəqin ki, gələcəyə baxmışlar, çünki bu mahnı, həqiqətən, azad, müstəqil Azərbaycanın himni kimi səslənir...

## 19 noyabr 1997-ci il Görkəmli bəstəkar, Azərbaycanın xalq artisti Tofiq Quliyevin 80 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində HEYDƏR ƏLİYEVİN nitqindən

*Əziz Tofiq!*

Mən sənin 80 illik yubileyin münasibətilə sənə təbrik məktubu göndərmişəm. Onu da bil ki, mən göndərdiyim və ümmiyyətlə, yazdığım məktubların hamısını əvvəldən axıradək özüm yazıram. Siz də, hamınız da bilirsiniz ki, mənim dediyim sözlərin də hamısı öz beynimdən gələn sözlərdir, heç vaxt əlimdə kağız olmayıb. Sənin bu yubileyini belə təntənəli şəkildə keçirməklə biz hamımız borcumuzu yerinə yetirmişik. Bəlkə də, mən buraya qalxmazdım. Ancaq hesab edirəm, sən bu yubileydə mənim haqqımda o qədər sözlər dedin ki, mən buraya gəldim sənə deyəm ki, bu sənin yubileyindir, bu gün sənin günündür.

Azərbaycan xalqı bəşəriyyətə çox görkəmli insanlar – şairlər, yazıçılar, alimlər, sərkərdələr, siyasətçilər bəxş etmişdir. Əziz Tofiq, onların sırasında sənin xüsusi, layiqli yerin var.

Bu gün bu təntənəli mərasimdə, bu gözəl axşamda biz sənənin həyatını başdan-ayağa izlədik. Əziz qardaşım, 80 yaşın ta-





mam olarkən fəxr edə bilərsən ki, sən şərəfli bir ömür yaşamısan, böyük işlər görmüsən, xalqına sədaqətlə xidmət etmişən və xalqın üçün gözəl əsərlər yaratmışsən. Ona görə biz hamımız sənə minnətdarıq, təşəkkür edirik. Sənin yaratdığı əsərlərə, xalqımıza bəxş etdiyin gözəl mahnılara, musiqinə, bəstəkarlığına, təşkilatçılığına, Azərbaycanın ictimai həyatında daim fəal iştirak etdiyinə görə sənə təşəkkür edirik. Sən böyük işlər

görmüsən. Bugünkü bu mərasim sənin üçün, bəlkə də azdı. Sən bundan da böyük şöhrətə və hörmətə layiqsən.

Azərbaycan xalqı 60 ildir ki, sənin mahnılarının təsiri altında yaşayır. Sənin mahnıların bizim xalqımıza, təkcə bizim xalqımıza yox, bəşəriyyətə, dünyaya böyük töhfələrdir. Sənin mahnıların, musiqin bizim xalqımıza sevinc gətirir, ilham verir, hər bir insan üçün yaşamağa, yaratmağa güc verir.

Musiqi, ümumiyyətlə, insan üçün çox əziz olan sənət nümunəsidir. Musiqinin hər bir sahəsi həmişə insanlar tərəfindən sevilirdir. Ancaq mahnı, fərqli insanlara daha yaxın olubdur. Yəni əgər opera musiqisini, simfonik musiqini bir çox adamlar qəbul edir, ancaq o hamıya çatmırsa, amma mahnı və xüsusən sənin kimi bəstəkarların mahnıları demək olar ki, insanları – kiçikdən böyüyə qədər, çocudan yaşlıya qədər, qadını da, kişini də, hamını sevindirir və hamıya təsir edir. Ona görə də mahnı daim yaşayır.



*Ümummilli lider Heydər Əliyev  
bəstəkar Tofig Quliyevi təbrik edir*

Tofiq, sən fəxr edə bilərsən ki, 80 yaşını belə gümrah, sağlam, gözəl şəraitdə keçirirsən. Sən bundan sonra da yaradacaqsan, yazacaqsan, bizi sevindirəcəksən, yeni-yeni mahnılar, musiqilər yaradacaqsan. Mən sənə cansağlığı arzu edirəm. Sənə yeni yaradıcılıq uğurları arzu edirəm.

Biz hamımız bu dünyadan gedəcəyik. Ancaq mahnı, musiqi yaşayacaq. Tofiq Quliyevin mahnıları, musiqisi daim yaşayacaqdır.

Eşq olsun musiqiyə! Eşq olsun incəsənətə! Yaşasın Tofig Quliyev!



**3 dekabr 1997-ci il**  
**Dünya şöhrətli müğənni**  
**Bülbülün 100 illiyinə həsr olunmuş**  
**təntənəli yubiley gecəsində**  
**HEYDƏR ƏLİYEVİN**  
**nitqindən**

*Hörmətli xanımlar və cənablar!*

*Hörmətli qonaqlar!*

Sizi böyük Bülbülün 100 illik yubileyi münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm, Azərbaycan mədəniyyətinin, incəsənətinin çiçəklənməsi naminə uğurlar arzulayıram.



Bülbülün 100 illik yubileyi xalqımız üçün bayramdır. Biz bu gün yubileyin zirvə mərasiminə toplaşmışıq. Ancaq 1997-ci il, demək olar ki, Bülbül ili olubdur və xalqımız hər yerdə Bülbülü böyük minnətdarlıqla xatırlayaraq onun yubileyi ilə əlaqədar təntənəli mərasimlər keçiribdir. Müstəqil Azərbaycanın həyatında ilk dəfə vokal sənətinə həsr olunmuş Bülbül adına beynəlxalq müsabiqə keçirilməsi

də, birinci növbədə Bülbülün xatirəsinə hörmətdir və Bülbülün böyük səyləri nəticəsində Azərbaycan incəsənətində yaranmış professional vokal sənətinin yüksək səviyyədə olmasını nümayiş etdirir.

Bülbül, onun yaradıcılığı Azərbaycan mədəniyyətinin tarixində nadir, parlaq bir hadisədir. Azərbaycanın gözəl guşələrindən biri olan, canımız qədər istədiyimiz Qarabağ torpağında, müqəddəs Şuşa şəhərində dünyaya gəlmiş Bülbül, öz fitri

istedadı ilə, fədakarlığı ilə Azərbaycan mədəniyyətinin parlaq ulduzuna çevrilmiş və bizim milli iftixarımızdır. Bülbülün sənətinin əsasını təşkil edən onun təkraredilməz səsi, fitri istedadı, fədakarlığı və böyük yaradıcılıq yoludur. Bülbül Azərbaycan xalqının həyatında yeni bir bəşəri mədəniyyət nümunəsinin yaranmasının banisi olaraq, eyni zamanda xalqımıza bu sahədə çox uğurlu yollar açmışdır.

... Bülbülün yaradıcılığının zirvəsini «Koroğlu» operasında ifa etdiyi Koroğlu rolu təşkil edir. Azərbaycanın dahi bəstəkarı



*Bülbül Koroğlu rolunda*





Üzeyir Hacıbəyovun də yaradıcılığının şah əsəri, zirvəsi «Koroğlu» operasıdır. Bu operanın yaranmasına Üzeyir Hacıbəyovun nə qədər böyük yaradıcılıq səyləri olmuşdursa, o qədər də Bülbülün varlığı və Bülbülün ifaçılıq sənəti kömək etmişdir. Düşünmək olar ki, bəlkə, 30-cu illərin əvvəllərində Bülbül bir professional vokal ustası kimi, milli vokal ustası kimi formalaşmış olmasaydı, bəlkə, Üzeyir Hacıbəyov da «Koroğlu» kimi ölməz operanı yaratmaqda çətinlik çəkərdi.

... Bülbülün sənəti, onun bu günə qədər lent yazılarında qalmış məlahətli, təkrarolunmaz səsi, parlaq yaradıcılığı, onun qoyduğu böyük irs Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. Bülbül öz yaradıcılığı ilə bugünkü müstəqil Azərbaycana xidmət edibdir. Biz bu gün də, XXI əsrdə də Bülbülün yaradıcılığından ilham alaraq, Bülbülün yaratdığı qəhrəman Koroğlunun qəhrəmanlıq nümunələrindən ilham alaraq müstəqil Azərbaycan dövlətini qurub yaradacağıq və inkişaf etdirəcəyik.

... Bülbülün 100 illik yubileyi ilə əlaqədar keçirilən tədbirlərin hamısı onun adına və xatirəsinə layiqdir. Mən hesab edirəm ki, bu ənənə davam edəcəkdir. Bülbül heç vaxt unudulmayacaqdır. Bülbülün səsi də, yaradıcılığı da, onun gördüyü işlər də bizim qəlbimizdə daim yaşayacaqdır.

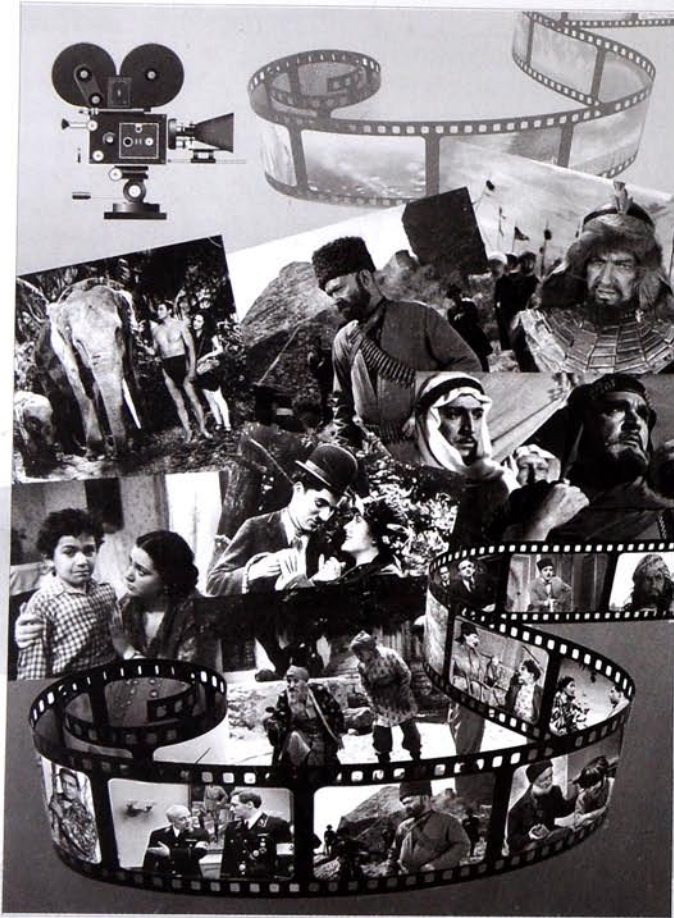
... Mən bütün Azərbaycan xalqının istək və arzularını, bütün Azərbaycan xalqının hissiyyatlarını ifadə edərək deyirəm ki, Bülbülə, onun sənətinə olan məhəbbətimiz sonsuzdur və sonsuz olacaqdır. Bülbül, onun sənəti Azərbaycan xalqının qəlbində əbədi yaşayacaqdır!

**2 may 1998-ci il**  
**Dünya kinosunun 100 illiyi**  
**münasibətilə Bakıda keçirilən**  
**«Festivallar festivalı»nın açılışında**  
**HEYDƏR ƏLİYEVİN**  
**nitqindən**

... Belə bir qanunauyğun hal baş verir – televiziya kinonu müəyyən dərəcədə sıxışdırır. Amma adamlar televiziyadan, necə deyirlər, doyurlar və bir daha kino salonuna qayıtmaq, kinoya qayıtmaq, böyük ekrana qayıtmaq arzusu baş qaldırır. Mən belə düşünürəm ki, bu da baş verəcəkdir.

Mən şadam ki, Azərbaycan kinosu mövcud olduğu dövr ərzində geniş inkişaf etmişdir. Bu gün siz Azərbaycan kinosu xronikasının tarixindən bəzi kadrları göstərəndə də, açığını desəm, mən bir daha və bir daha sevindim. Baxmayaraq ki, bunların hamısını görmüşəm, bütün bunlar mənə məlumdur. Elə vaxt gəlir ki, yenidən tarixlə təmasda olursan. Birmirəm başqalarında necədir, amma bu, şəxsən məndə çox böyük sevinc hissi, öz xalqım, öz respublikam üçün iftixar hissi doğurur...





25 sentyabr 1998-ci il  
Azərbaycan Müəllimlərinin  
XI Qurultayında  
HEYDƏR ƏLİYEVİN  
nitqindən

*Əziz müəllimlər, qurultay nümayəndələri!  
Hörmətli xanımlar və cənablar!*

Mən sizi müstəqil Azərbaycanın ilk müəllimlər qurultayını, bu qurultayın nümayəndələrini və bu möhtəşəm salona toplaşanların hamısını səmimi qəlbdən salamlayıram, sizə cansağlığı, səadət arzulayıram.

Mən Azərbaycan müəllimləri qurultayına təbrik məktubu göndərmişəm. O, bu gün mətbuatda dərc olunubdur, siz bununla tanışsınız. O məktubumda mən müəllim haqqında, Azərbaycan müəlliminin tarixi barədə öz fikirlərimi ifadə etmişəm. Ancaq bu gün səhərdən sizinlə bərabər müəllimlər qurultayının iştirakçısı olduğuma və məruzələrinizi, çıxışlarınızı diqqətlə dinlədiyimə görə buradakı ab-havanı hiss edərək mən bir neçə fikrimi, mülahizələrimi sizə çatdırmaq istəyirəm.

Hesab edirəm ki, müstəqil Azərbaycanın müəllimlər qurultayı uğurla başa çatır və qurultayın qarşısında duran vəzifələr yerinə yetirilir. Müəllimlər qurultayında sərbəst, tam demokratik şəraitdə geniş və gözəl müzakirə, fikir mübadiləsi keçirildi. Bu, mənə çox sevindirir. Güman edirəm ki, siz də bu





*Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan müəllimlərinin XI Qurultayında çıxış edərkən*



*Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan təhsilinə diqqət və qayğısı unudulmazdır*

gün buradakı bütün müzakirələrdən razı olmalısınız. Çünki nəticələr istədikləri kimi danışdılar, sözlərini dedilər, fikirlərini bildirdilər və bir çox səmərəli təkliflər irəli sürdülər.

Qurultayın belə sərbəst, açıq, demokratik şəraitdə keçirilməsi müstəqil Azərbaycanda demokratiyanın mövcudluğunu, varlığını və onun inkişaf etdiyini bir daha sübut edir. Hesab edirəm ki, bu gün burada aparılan müzakirə, irəli sürülən fikirlər Azərbaycanda məktəbin, təhsil işinin təkmilləşməsi, mövcud olan nöqsanların aradan qaldırılması, Azərbaycan xalqının təhsilinin daha da yüksəklərə qaldırılması üçün çox əhəmiyyətlidir, faydalıdır.



20 dekabr 1999-cu il  
Yeni Azərbaycan Partiyasının  
I Qurultayında YAP-ın sədri,  
ölkəmizin Prezidenti cənab  
**HEYDƏR ƏLİYEVİN**  
nitqindən

*Hörmətli qurultay nümayəndələri!  
Hörmətli qonaqlar!  
Əziz dostlar!*

Sizi Yeni Azərbaycan Partiyasının I Qurultayı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Yeni Azərbaycan Partiyasına, onun bütün üzvlərinə və təəssübkeşlərinə cansağlığı, səadət və yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

Yeni Azərbaycan Partiyasının I Qurultayı məni 7 il bundan öncəki günlərə yönəldir. Burada çox çıxışlarda o günlər xatırlandı. Mən sizin hamınızı dinləyərək düşündüm ki, Azərbaycanın tarixi, xalqımızın tarixi çox zəngindir. XX əsrdə də Azərbaycan xalqının tarixi Azərbaycan xalqının zəngin töhfələri ilə həmişə dolu olubdur. Ancaq 1992-ci ildə Naxçıvanda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması, bu münasibətlə keçirilmiş ilk konfrans və Yeni Azərbaycan Partiyasının bu gün sona çatan I qurultayı Azərbaycan xalqının və müstəqil Azərbaycanın tarixinə qızıl hərfərlə yazılacaqdır...





*Heydər Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının I Qurultayında çıxış edərkən*



*Heydər Əliyev Qurultay nümayəndələri arasında*



*Ulu öndər Heydər Əliyev incəsənət xadimləri arasında*



18 dekabr 2000-ci il  
IV «Şərq-Qərb» Bakı Beynəlxalq  
kino festivalının açılış mərasimində  
HEYDƏR ƏLİYEVİN  
nitqindən

... Kinonu, xüsusən «Şərq-Qərb» kinofestivalı keçirilməsi kimi belə gözəl təşəbbüsü hər vasitə ilə dəstəkləməyə çalışıram. Burada, şübhəsiz, onun adının özü məzmunundan xəbər verir, məzmun da bundan ibarətdir ki, 10–15 il əvvəl birlikdə yaşadığımız dövrdən fərqli olaraq, artıq indi bütün dünya qarşılıqlı əlaqədədir, qarşılıqlı fəaliyyətdədir. Şərq-Qərb isə ona görə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir ki, Şərqlin qədim sivilizasiyası və Qərbin çox böyük mədəni və mənəvi dəyərləri indi daha artıq sintezləşir, yəni daha çox birləşir və şübhəsiz, bu, öz nəticələrini verəcəkdir. Deyə bilmərəm ki, dünyada Qərblə Şərqlə bir-birindən ayrılmışdır, amma hər halda, bizim yaşadığımız ölkə – Sovet İttifaqı Şərqlə Qərbin bir növ ortasında yerləşirdi. Biz Şərqlə deyəndə, təkcə Rusiyani, təkcə Mərkəzi Asiyani, təkcə Qafqazı nəzərdə tutmuruq. Biz Şərqlə deyəndə, bütün ərəb dünyasını, böyük Çini, Hindistanı və başqa ölkələri nəzərdə tuturuq. Biz hələ o vaxtlar bu ölkələrin mədəniyyəti, mədəni dəyərləri, tarixi abidələri ilə getdikcə daha çox tanış olmağa başlamışdıq və bizə aydın olurdu ki, əgər sıx qarşılıqlı fəaliyyət, sıx əməkdaşlıq yaranarsa, onlardan maraqlı çox şey öyrənmək mümkündür...

13 oktyabr 2001-ci il  
Dahi sənətkar Rəşid Behbudovun  
xatirə gecəsində  
HEYDƏR ƏLİYEVİN  
nitqindən

... Rəşid Behbudov nadir bir insandır, nadir şəxsiyyətdir. Azərbaycan mədəniyyəti tarixində bənzərsiz bir incəsənət ustasıdır. Bizim tədqiqatçılar Rəşid Behbudovun yaradıcılığı, onun qoyduğu irs haqqında indiyə qədər kitablar yazıblar, bundan sonra da yazacaqlar. Hesab edirəm ki, XX əsrdə Azərbaycan mədəniyyətinin inkişaf etməsində nə qədər onun böyük xidmətləri olduğu zaman getdikcə daha da dərinlən dərk olunacaqdır. Ancaq bugünkü xatirə gecəsi Azərbaycan xalqının, müstəqil azad Azərbaycanın Rəşid Behbudov yaradıcılığına verdiyi daha bir qiymətdir.

Rəşid Behbudov öz təkraredilməz, məlahətli səsi ilə, xarici görünüşü ilə, artistlik istedadı ilə böyük musiqiçi və gözəl müğənni idi. Rəşid Behbudovun Azərbaycan mədəniyyətinə







gəlməsinin bir neçə mərhələsi var. Onların hər biri bizim xalqımızın mədəniyyətini, musiqisini, mahnı sənətini, incəsənətini yüksəldib və onlara yeni-yeni forma vermişdir...

Bir sənətkar kimi Rəşid Behbudovun xüsusiyyətlərindən biri də ondan ibarət idi ki, gözəl səsi ilə yanaşı, mahnının sözlərini də gözəl tələffüz etmək qabiliyyəti var idi. Bəzən mahnını oxuyurlar, sözlər bir-birinə toqquşur, qavramaq mümkün olmur. Amma Rəşid Behbudov, ümumiyyətlə, bütün mahnıları ifa edərkən, sözləri o qədər aydın, səlis, o qədər düzgün tələffüz edirdi ki, bu, onun sənətini daha da yüksəldirdi...



*Dəyərli konsertlərdən sonra sənətkarları təbrik etmək ulu öndər Heydər Əliyevin adəti idi*

**6 dekabr 2002-ci il**  
**Dünya şöhrətli dirijor və görkəmli bəstəkar**  
**Niyazinin 90 illiyinə həsr**  
**olunmuş təntənəli yubiley gecəsində**  
**HEYDƏR ƏLİYEVİN**  
**nitqindən**

... Niyazinin 90 illik yubileyini təntənəli qeyd edərək, biz Azərbaycan xalqının mədəniyyətimizə, musiqimizə olan hörmətini və məhəbbətini ifadə edirik. Görkəmli mədəniyyət xadimlərimizin, musiqi ustalarımızın, yazıçılarımızın yubileylərini Azərbaycanda yüksək səviyyədə qeyd etmək bizim, Azərbaycan hökumətinin xalqımızın elminə, mədəniyyətinə, ədəbiyyatına olan diqqətini və qayğısını göstərir.

Bəzən kimsə elə düşünür ki, belə təntənəli yubileylər, bəlkə də, lazım deyildir. Biz belə səsləri eşitmişik. Ancaq bunları nəzərə alaraq, mən bu gün bir daha deyirəm ki, belə yubiley gecələri bizi daha da zənginləşdirir, bizə ruh verir, bizi daha da nikbin edir.





*Heydər Əliyev ustad sənətkar Niyazini təbrik edir*

Mən bu gün bu salonda Niyazi haqqında deyilən sözləri dinləyərək, onun musiqisini dinləyərək, dirijorluq sənətinin nümunələrini yenidən xatırlayaraq böyük hissiyyatlar keçirirəm. Bu hissiyyatlar xalqımıza olan sevgidən gəlir. Mədəniyyət, musiqi xalqımızın ən dəyərli sərvətlərindən biridir. Mədəniyyət hər bir xalqı dünyada daha çox tanıdan, onu təbliğ edən vasitələrdən biridir. Biz isə xoşbəxtik ki, xalqımızın belə zəngin mədəniyyəti, musiqisi, incəsənəti var və bunlar həm xalqımızın özünə mənəvi qida verir, həm də onu dünya xalqları içərisində fərqləndirir, tanıdır, başını ucaldır. Niyazi Azərbaycan xalqının başını ucaldan ən böyük şəxsiyyətlərdən biridir.



Bu gün Niyazi haqqında çox gözəl, xoş, dərin mənalı sözlər, fikirlər deyildi. Hamısı düzdür. Mən də hamısını təsdiq edirəm. Çünki Niyazini, bəlkə də, bu salonda oturanların hamısından daha yaxşı tanıyanlardan biri mənəm. Mənim Niyazi ilə əlaqəli, onunla olan dostluqla bağlı çox xatirələrim var. Hamısı da xoş xatirələrdir, sevindirici xatirələrdir...

Mən bu gün Niyazinin ruhu qarşısında baş əyirəm. İnanıram ki, Niyazi Azərbaycan xalqının qəlbində daim yaşayacaq, onun əsərləri gələcək nəsilləri də mənəvi yüksəkliyə qaldıracaq və xalqımız mədəniyyətə, incəsənətə daim sadıq olacaqdır...



**20 dekabr 2002-ci il  
Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin  
görkəmli nümayəndələri Fidan və Xuraman  
Qasımovaların yaradıcılıqlarının 25 illiyinə  
həsr olunmuş təntənəli mərasimdə  
HEYDƏR ƏLİYEVİN  
nitqindən**

*Əziz Fidan xanım!*

*Əziz Xuraman xanım!*

Mən sizi 25 yaşınız münasibətilə, səhnə yaradıcılığı fəaliyyətinizin 25 illiyi münasibətilə təbrik edirəm, sizə cansağlığı arzu edirəm. Daim belə gözəl olarsınız!

Həmişə xoşbəxt olarsınız və bu gözəl səsinizi də, gözəl istedadınızı da qoruyub saxlayasınız!

Mən səhv etmədim ki, dedim 25 yaşınız münasibətilə təbrik edirəm. Ona görə ki, həqiqətən, siz bu gün səhnədə elə oxuyursunuz, mürəkkəb mahnıları elə gözəl ifa edirsiniz ki, siz 25 yaşlı bir gənc müğənni təsəvvürü yaradırsınız. Güman edirəm ki, hələ sizin gələcəkdə böyük uğurunuz var.

25 il ərzində Fidan xanım və Xuraman xanım Azərbaycan musiqi sənətinin, opera musiqisinin, klassik musiqi sənətinin tarixinə böyük, gözəl, qızıl səhifələr yazmışlar.

Siz artıq Azərbaycan mədəniyyətinin, incəsənətinin, musiqisinin böyük tarixinə daxil olmusunuz və bu tarixdə ən görkəmli yerlərdən birini tutmusunuz...



*Yubiley tədbirindən sonra. 20 dekabr 2002-ci il*



*Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun keçirdiyi «Sədası bahardır vətənimizin» konsertindən sonra. 21 aprel 2001-ci il*

**31 oktyabr 2003-cü il  
Cənab İLHAM ƏLİYEVİN  
Azərbaycan Respublikasının  
Prezidenti seçilməsi ilə əlaqədar  
Andiçmə mərasimində nitqi**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev əlini Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının üzərinə qoyaraq dedi:

«Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini həyata keçirərkən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına əməl edəcəyimə, dövlətin müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü qoruyacağıma, xalqa ləyaqətlə xidmət edəcəyimə and içirəm!»

Sonra Prezident müqəddəs Qurani-Şərifə əl basaraq dedi:

«Əlimi Qurani-Şərifə basaraq and içirəm: Azərbaycan xalqının əsrlər boyu yaratdığı milli-mənəvi dəyərlərə və ənənələrə sadıq qalacağam, onları daim uca tutacağam».



*Hörmətli xanımlar və cənablar!*

*Hörmətli qonaqlar!*

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyimlə mənə göstərilmiş bu böyük etimada görə Azərbaycan seçicilərinə, Azərbaycan vətəndaşlarına, bütün Azərbaycan xalqına öz dərin təşəkkürümü bildirirəm.



*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev*





*Prezident İlham Əliyevin andiçmə mərasimi*

Mən bu böyük etimadı doğruldacağam, bu vəzifənin öhdəsindən layiqlicə gələcəyəm, Heydər Əliyevin siyasətini davam etdirəcəyəm...

Mən bu gün bu yüksək kürsüdən əziz Prezidentimiz cənab Heydər Əliyevə müraciət edərək deyirəm: Əziz Prezident, əsərin olan müasir Azərbaycanı gücləndirəcəyik, zənginləşdirəcəyik, hərtərəfli inkişaf etdirəcəyik, Sizin yolunuzla yeni qələbələrə doğru gedəcəyik.

Yaşasın, Azərbaycan xalqının milli lideri, müasir Azərbaycanın qurucusu Heydər Əliyev!

Yaşasın, qəhrəman Azərbaycan xalqı!

Yaşasın, azad və müstəqil Azərbaycan!



## 12 iyun 2004-cü il Azərbaycanda Rusiya Federasiyası Mədəniyyət Günlərinin təntənəli açılış mərasimi

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva konsertdən sonra səhnə arxasına gələrək Rusiyanın incəsənət ustaları ilə görüşdülər. Dövlətimizin başçısı tamaşaçılar tərəfindən alqışlarla qarşılanan gözəl çıxışlarına görə Rusiya artistlərinə təşəkkür etdi və mədəniyyət günlərinin iştirakçılarna uğurlar dilədi.

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva konsertin iştirakçıları ilə xatirə şəkli çəkdirdilər.



*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Rusiya Federasiyasının mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə*



*Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Rusiya Federasiyası Mədəniyyəti Günlərinin açılışında. 12 iyun 2004-cü il*

## 16 mart 2006-cı il Dünya Azərbaycanlılarının II Qurultayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İLHAM ƏLİYEVİN nitqindən

*Hörmətli xanımlar və cənablar!  
Hörmətli qonaqlar!  
Əziz həmvətənlər!*

Mən sizin hamınızı Dünya Azərbaycanlılarının II Qurultayının açılışı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm, hər birinizə cansağlığı, xoşbəxtlik arzulayıram.

Dünya azərbaycanlılarının qurultayı çox böyük tarixi hadisədir. Bu gün burada gözəl film nümayiş etdirildi. Biz o gözəl anları yenidən yada saldıq. Məhz xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə beş il bundan əvvəl Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı keçirilmişdir. Qurultayın Azərbaycanın müasir tarixində müstəsna rolu olmuşdur. Aparılmış müzakirələr, fikir mübadiləsi, qurultayın qərarları bütün dünyada yaşayan azərbaycanlıları bir-biri ilə daha da sıx birləşdirdi. Məhz o qurultaydan sonra Heydər Əliyevin qərarı ilə Azərbaycanda Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı. Komitə Azərbaycan diasporlarının təşkilatlanmasında çox uğurlu fəaliyyət göstərir. 2002-ci ildə xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasəti haqqında





qanun qəbul edilmişdir və bu da, öz növbəsində bu işin hüquqi tərəfini təşkil etdi. Bütün bu tədbirlər, bütün bu addımlar öz bəhrəsini verməkdədir. Dünyada yaşayan soydaşlarımız təşkilatlanır, yaşadıqları ölkələrin həyatında daha da fəal rol oynayırlar. Əlbəttə ki, bu, həm onların mövqelərini möhkəmləndirir, eyni zamanda müstəqil Azərbaycan Respublikasının mövqeyini gücləndirir, əhəmiyyətini artırır.

Biz çox şadiq ki, müxtəlif ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar o ölkələrin həyatında, iqtisadiyyatında çox mühüm rol oynayırlar və demək olar ki, artıq çox möhkəm mövqelərə malikdirlər. Eyni zamanda hesab edirəm ki, yaşadıqları ölkələrin ictimai-siyasi həyatında da çox mühüm rol oynamalıdırlar. Çünki buna böyük imkanlar var. Müstəqil Azərbaycan Respublikası bütün ölkələrlə çox işgüzar, səmərəli münasibətlər qurmaqdadır. Belə olan halda, əlbəttə ki, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar da bunu öz gündəlik həyatlarında hiss edirlər.

Eyni zamanda xaricdə yaşayan azərbaycanlılar bizim üçün də dayaqdır. Çünki Azərbaycan gənc, müstəqil dövlətdir. Biz yalnız 15 ildir müstəqillik şəraitində yaşayırıq və təəssüflər olsun ki, bu günədək bir çox ölkələrdə Azərbaycan haqqında kifayət qədər dolğun məlumat yoxdur. Bu məlumatı, Azərbaycan həqiqətlərini, Azərbaycanın problemlərini, eyni zamanda ölkəmizin artan nüfuzunu, önəmini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq, əlbəttə ki, bizim ümumi işimizə çox böyük töhfə olacaqdır...

Azərbaycan xalqı böyük xalqdır. Biz 50 milyonuq. Bu, dünya miqyasında böyük xalqdır. Bizim hamımızın bir Vətəni var – Azərbaycan. Çalışmalıyıq ki, doğma Vətənimizi möhkəmləndirək, zənginləşdirək, qüdrətli dövlətə çevirək. Bu işdə hamınıza uğurlar arzulayıram.

18 fevral 2009-cu il  
«Bakı – İslam mədəniyyətinin  
paytaxtı – 2009» mədəniyyət ilinin  
təntənəli açılış mərasimində  
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti  
**İLHAM ƏLİYEVİN**  
nitqindən

*Hörmətli xanımlar və cənablar!  
Əziz qonaqlar!*

Mən sizin hamınızı ürəkdən salamlayıram. Bu gün Bakıda, Azərbaycanda çox əlamətdar bir gündür. Biz «Bakı – İslam mədəniyyətinin paytaxtı – 2009» mədəniyyət ilinin açılış münasibətilə yığışmışıq. Bu, Bakı şəhəri üçün böyük şərəfdir. Mən şübhə etmirəm ki, bu gözəl tədbir, açılış mərasimi və bundan sonrakı tədbirlər uğurlu keçəcək, İslam dünyasının, İslam mədəniyyətinin birləşməsi, bir-birinə daha da yaxın olması üçün öz müsbət rolunu oynayacaqdır.

Mən bu qərarın qəbul edilməsində rolu olan bütün insanları burada salamlayıram, onlara öz dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bakının İslam mədəniyyətinin paytaxtı elan olunması İslam Konfransı Təşkilatının mədəniyyət nazirlərinin toplantısında baş verdi. Bu işdə həm İslam Konfransı Təşkilatının, həm də İSESKO təşkilatının çox böyük rolu olmuşdur.



Prezident İlham Əliyev «Bakı–İslam Mədəniyyətinin paytaxtı–2009» mədəniyyət ilinin açılışında





Mən bu gün İSESKO-nun baş direktoru cənab əl-Tüveycirinin fəaliyyətini xüsusilə qeyd etmək istəyirəm. Bu qərarın qəbul edilməsində onun çox böyük rolu olmuşdur. Cənab əl-Tüveyciri Azərbaycanın böyük dostudur və onun fəaliyyəti sayəsində İSESKO ilə Azərbaycan arasında əlaqələr çox yüksək səviyyədədir. Biz müxtəlif proqramlar həyata keçiririk. İSESKO-nun xətti ilə Azərbaycanda çoxsaylı tədbirlər keçirilir. Beləliklə, Azərbaycan ilə İSESKO arasında əlaqələr yeni yüksək pilləyə qalxır. Bu çox böyük əhəmiyyətə malik bir məsələdir...

*Əziz dostlar!*

*Hörmətli qonaqlar!*

Mən sizin hamınızı bu gözəl hadisə münasibətilə bir daha ürəkdən təbrik etmək istəyirəm. Bütün İslam dünyasına sülh, əmin-amanlıq arzulayıram. Bütün müsəlman bacı-qardaşlarımıza xoşbəxtlik və tərəqqi arzulayıram.



## HEYDƏR ƏLİYEV SARAYINDA YENİDƏNQURMA İŞLƏRİNİN GEDİŞİ

Heydər Əliyev Sarayı yenidənqurma ilə əlaqədar bağlandıqdan sonra ölkə prezidenti İlham Əliyev müntəzəm olaraq təmir-tikinti işləri ilə maraqlanıb. İl yarım ərzində bir neçə dəfə binaya baxış keçirib. Hər dəfə də inşaatçılara özünün dəyərli tövsiyə və fikirlərini demiş, mühüm tapşırıqlarını vermişdir. Məhz onun şəxsi göstərişləri və daimi nəzarəti ilə dünyadakı ən son texnologiyalardan bütün istiqamətlərdə istifadə olunmuşdur.

16 may 2007-ci il

Xatırladaq ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin «Azərbaycan teatr sənətinin inkişaf etdirilməsi haqqında» 2007-ci il 19 fevral tarixli Sərəncamına uyğun olaraq, Bakının ən böyük mədəniyyət ocaqları əsaslı təmir edilir və yenidən qurulur.

Bu mühüm dövlət əhəmiyyətli işi daim nəzarətdə saxlayan Prezident İlham Əliyev Dövlət Kukla Teatrına, Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrına və Heydər Əliyev Sarayına gəldi.

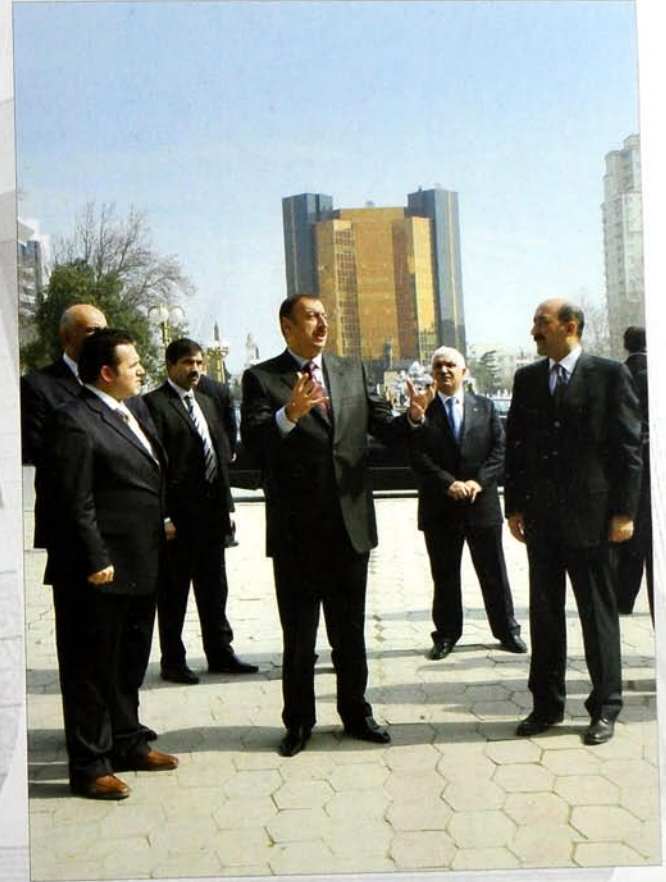
Dövlətimizin başçısının sərəncamına əsasən, təmir-bərpa və yenidənqurma işləri gedən mədəniyyət ocaqlarından biri də

Heydər Əliyev Sarayıdır. Ulu öndərin saysız-hesabsız yadigarlarından biri olan bu Saray 35 il ərzində ilk dəfədir əsaslı şəkildə yenidən qurulur. Prezident İlham Əliyev təmir-bərpa işləri yenicə başlananda da buraya gəlmiş, görülməli işlərin layihəsi ilə tanış olmuşdu.

Dövlətimizin başçısına ötən aylarda görülmüş işlər barədə məlumat verildi. Bildirildi ki, təmir-bərpa və yenidənqurma ən müasir texnologiyalar əsasında aparılır, mütəxəssislər konstruksiyaların və mühəndis qurğularının faktik vəziyyətini ekspertizadan keçirdikdən sonra təmir işlərinin mexanizmi müəyyənləşdirilir. Sarayın əsaslı şəkildə yenidən qurulması işlərini bu sahədə kifayət qədər təcrübəsi olan «Azəraqartikinti» Səhmdar Cəmiyyəti və Türkiyənin tanınmış «Pim Proje» şirkəti görür. Səhnə və salonun işıqlandırma, səs sistemləri tamamilə yeniləşdiriləcəkdir. İstilik və havalandırma avadanlığı da dünyanın tanınmış firmalarından alınır. Bəzək və tərtibat işlərində də xaricdən gətirilmiş materiallardan istifadə olunacaqdır. Yeni işlərlə əvəz ediləcək oturmaqcaqlar sökülmüş, kommunikasiya xətlərinin və sanitariya qovşağının quraşdırılmasına başlanmışdır.

Prezident İlham Əliyev Sarayın fasadında edilən dəyişikliklərlə də maraqlandı, binanın daha baxımlı və əzəmətli görkəm alması üçün hər bir işi dəqiqlik və incəliklə görməyi tövsiyə etdi.

30 avqust 2007-ci il







Dövlətimizin başçısı əvvəlcə binanın fasadına baxdı, burada işlərin gedişi ilə maraqlandı. Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, binada söküntü işləri, demək olar ki, başa çatdırılmışdır. «Azəraqartikinti» və «Pim Proje» Türkiyə-Azərbaycan birgə müəssisəsinin həyata keçirdiyi əsaslı təmir və bərpa işlərinin 2008-ci ilin mayında tamamlanması nəzərdə tutulur. Almaniyada sifariş olunan xüsusi dam örtükləri yaxınlarda Bakıya gətiriləcəkdir.

Dövlətimizin başçısı Sarayın fasadında istifadə olunacaq mərmər nümunələrinə də baxdı. Mərmərlər İtaliya istehsalıdır və yüksək keyfiyyətlidir. Prezident İlham Əliyev fasadda açıq-qəhvəyi rəngli mərmərdən istifadə olunmasını tövsiyə etdi. Dövlətimizin başçısı sarayın daxilini əks etdirən eskizlərlə tanış oldu, səhnəyə də baxdı. Bildirildi ki, burada da işlər sürətlə davam etdirilir. 2128 yerlik salonda rahatlıq üçün bütün şərait yaradılacaqdır. Səhnənin akustikası ilə bağlı layihə işləri tezliklə başa çatdırılacaqdır. Sarayda işıq, istilik, səsəndirmə və kommunikasiya sistemləri tamamilə dəyişdiriləcək, oturmaq yerləri ilə əvəz olunacaqdır. Prezident İlham Əliyev səhnədə yüksək standartlara cavab verən müasir avadanlığın quraşdırılması barədə tapşırıq verdi. Dövlətimizin başçısı foyedə görülən işlərlə də maraqlandı.

Heydər Əliyev Sarayında aparılan əsaslı təmir və yenidənqurma işlərinin daha bir özəlliyi binanın qarşı tərəfində quraşdırılacaq şüşələrlə bağlı olacaqdır. ABŞ istehsalı olan şüşələr içəridə keçiriləcək tədbirləri birbaşa sarayın qarşısından izləməyə imkan yaradacaqdır. Gecələr isə bu şüşələr ətrafı

yaraşiq verəcək, onlardan reklam roliklərinin nümayiş etdiril-  
diyi nəhəng monitorlar kimi də istifadə ediləcəkdir.

Dövlətimizin başçısı xüsusi havalandırma sisteminin yerlə-  
şəcəyi yerə də baş çəkdi. Burada İtaliyadan alınan avadanlığın  
yaxın gələcəkdə quraşdırılmasına başlanacaqdır.

Dövlətimizin başçısı Sarayda əsaslı təmir və yenidənqurma  
işlərinin ən yüksək tələblər səviyyəsində və keyfiyyətlə görülməsi  
barədə tapşırıq və tövsiyələrini verdi.

28 dekabr 2007-ci il



Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə əsaslı şəkildə təmir  
edilən və yenidən qurulan çoxsaylı monumental binalardan  
biri olan bu Sarayda işlərə aprel ayından başlanılmışdır.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin sifarişi ilə yenidənqurma  
işlərini «Azəraqrartikinti» və «Pim Proje» Türkiyə-Azərbaycan  
birgə müəssisəsi həyata keçirir. İşlərin gedişi ilə maraqlanan  
dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, söküntü işləri  
əsasən başa çatıb. Binaının fasadına İtaliyadan alınmış üzlük  
çəkilməmişdir. Bütün istilik, işıqlandırma, səs və havalandırma  
sistemləri ən müasir standartlara uyğun quraşdırılmışdır. Bina-  
nın dam örtüyü tamamilə dəyişdirilib, inzibati korpusda rəng-  
sazlıq işləri gedir. Səhnənin və salonun işıqlandırma və səs-  
ləndirmə sistemlərini idarə edəcək kinoproeksiya korpusun-  
da işlərin xeyli hissəsi görülmüşdür.







Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva səhnənin tərtibatının layihəsi ilə də maraqlandılar, tamaşa salonunun akustik divar elementlərinin bəzək-tamamlama işlərində istifadə olunacaq materiallara uyğun seçilməsi ilə bağlı tövsiyələrini verdilər.

Dövlətimizin başçısına salonda quraşdırılacaq oturmaqaların və səhnə pərdəsinin nümunələri təqdim olundu.

Dövlətimizin başçısı foyedə görülən işlərlə də maraqlandı, Sarayın yenidən qurulmasının yüksək səviyyədə və vaxtında başa çatdırılması ilə əlaqədar tapşırıqlarını verdi.



Dövlətimizin başçısı əvvəlcə binanın fasadına baxdı, burada işlərin gedişi ilə maraqlandı. Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, Sarayın fasadı xüsusi mərmərlə üzlənmiş, binanın qarşı və yan tərəflərində ABS istehsalı olan ekran tipli şüşələr quraşdırılmışdır. Bu ekran tipli şüşələr çərçidə keçiriləcək tədbirləri birbaşa Sarayın xaricindən də izləməyə imkan verəcəkdir. Bu işə Sarayın əsas özəlliklərindən birini təşkil edəcəkdir. Ekran tipli şüşələr şəhərin gecə görüntüsünə də xüsusi yaraşır verəcəkdir. Onlardan monitor kimi də istifadə oluna bilər. Bundan əlavə, interyerdəki bütün mühəndis qurğuları dünyanın ən iri meqapolislərində istifadə olunan inşaat materiallarından hazırlanır.





Dövlətimizin başçısı Sarayın istismarının da yüksək səviyyədə təşkil olunması ilə bağlı tapşırıqlarını verdi.

Bildirildi ki, artıq binada işlərin 95 faizi görülmüşdür. «Azərbaycanı» və «Pim Proje» Türkiyə-Azərbaycan birgə müəssisəsinin həyata keçirdiyi əsaslı təmir və yenidənqurma işləri qısa vaxtda başa çatdırılacaqdır. Artıq Sarayın dam örtüyü dəyişdirilmiş, işıqlandırma sistemi yenidən qurulmuşdur. Binanın tavanında aparılan işlər də yekunlaşmaq üzrədir. Burada xüsusi alkapon materialdan istifadə olunub ki, bu da döşəməyə vurulan mərmərlə memarlıq baxımından vəhdət təşkil edir. Girişdə yaradılacaq su pərdəsi isə zövq oxşayacaqdır. Saraya gələn qonaqlar buradan xüsusi lazer sistemlə müxtəlif görüntüləri izləmək imkanı qazanacaqlar.

Prezident İlham Əliyev salona da baxdı. 2128 yerlik salonda tamaşaçıların rahatlığı üçün bütün şərait yaradılır. Burada modern avadanlıq quraşdırılır. Salonu işıqlandıracaq çilçiraqlar da xüsusi özəlliyi ilə fərqlənəcəkdir. Səhnədə də işlər sürətlə aparılır. Akustikası müasir tələblərə tam cavab verəcək səhnədə işlərin mühüm hissəsi başa çatmışdır. Liftlər və eskalatorlar yeniləri ilə əvəzlənmiş, binanın daxilində həssas avtomatik yanğınsöndürmə sistemi qurulmuşdur. İndi inzibati korpusda rəngsazlıq, foyedə, banket zalı və digər yardımçı otaqlarda bəzək işləri aparılır, xidməti otaqlar hazır vəziyyətə gətirilir. Binada xüsusi havalandırma sistemi quraşdırılmışdır. İtaliyadan alınan kondisioner və xüsusi havalandırma sistemləri artıq yerləşdirilmişdir. Sarayın həyətinə 6 min kvadratmetrdən çox mərmər və granit döşənir, ətrafda yaşıllıqlar salınacaqdır.

Dövlətimizin başçısı işlərin yüksək səviyyədə və keyfiyyətlə görülməsi üçün tapşırıq və tövsiyələrini verdi.

Təmir 1 il 7 ay davam etdi. Yenidənqurma işlərindən sonra 16 oktyabr 2008-ci ildə Heydər Əliyev Sarayı müasir, dünya standartlarına cavab verən, tam təzə görkəmdə təhvil verildi.

İkinci dəfə böyük səs çoxluğu ilə seçilən Prezident İlham Əliyevin andiçmə mərasimi 24 oktyabr 2008-ci ildə Sarayda keçirildi.

Heydər Əliyev Sarayının rəsmi açılışı isə SSRİ xalq artisti Zeynəb Xanlarovanın 2008-ci il 5 və 6 noyabrda keçirilən möhtəşəm solo konsertləri ilə oldu. Elə həmin vaxtdan Saray tam gücü ilə fəaliyyətə başladı.

Bundan sonra səhnədə dünya şöhrətli fransız müğənnisi Toto Kotinonun, rus müğənniləri Vladimir Leontyevin, Vitasın, Rostropoviç adına II Beynəlxalq Musiqi Festivalının, Marinski Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının, məşhur gürcü kollektivi «Erisioni» Dövlət Mahni Teatrının çıxışları olub. Türk müğənnisi







Sərdar Ortac, hazırda Amerikada yaşayan soydaşımız, caz artisti Əzizə Mustafazadə, «Asiman» uşaq rəqs kollektivi, müxtəlif estrada artistlərimiz burada konsertlər veriblər. Son illərdə çəkilmiş «Hökmdarın taleyi» və «Cavad xan» filmlərinin premyeraları Heydər Əliyev Sarayında nümayiş etdirilib.

Heydər Əliyev Sarayı dünyanın möhtəşəm və gözəl sarayları ilə müqayisə oluna bilər. Bina əsaslı təmirdən və fundamental yenidənqurma işlərindən sonra tamamilə dəyişib. Damından döşəməsinə, səhnə avadanlıqlarından hava sisteminədək tamamilə yeniləşib.

Fasad mərmərlə üzlənib. Binanın mühafizəçiləri tərəfindən 4 ətrafdan izlənilməsinə imkan verən monitorlar quraşdırılıb. Salonda keçirilən tədbirlərin xaricdən izlənilməsi üçün tamaşaçı foyesi xüsusi şüşələrlə üzlənib. Foyədə interyerə xüsusi gözəllik və cazibədarlıq verən, işıqlarla süslənmiş fəvvarələr quraşdırılıb.

Konsert salonu müasir standartlara cavab verir. Salonun çilçiraqlarının təkrarsız gözəlliyi var. Fransanın məşhur «Quinette Galay» firmasından alınan kreslolarda tamaşaçılara xüsusi qulaqcıqlar verilir. Onlar danışıqları sinxron tərcümə vasitəsilə istədikləri dildə dinləyə bilirlər.

İşıq və səs sistemi çağdaş dünya standartlarına uyğun quraşdırılıb. Avadanlıqlar İngiltərə, İtaliya, Almaniya, Çin, Amerika kimi böyük dövlətlərdən alınıb. Saftılərdən müasir işıq qüllələrinə işıq cihazları, səhnədə isə lazer işıqlandırıcı cihazı quraşdırılıb. Səhnədə keçirilən bütün tədbirlər (konsertlər, tamaşalar, ictimai-siyasi yığıncaqlar) öz xarakterinə uyğun olaraq

ışıqlandırılır. Həmin proses xüsusi otaqlarda quraşdırılan kompüterlərlə və peşəkar işıq rəssamları tərəfindən idarə olunur.

Səhnədə qalxıb-enən borulardan (ştangetlərdən) avtomatik idarə olunan 16 mikrofon asılıb. Bu mikrofonlar nəhəng səhnənin müxtəlif guşələrində yerləşdirilən solistlərin, xorun, ansamblın səsini daha da gücləndirmək və onu ətraf səsəldən (intersəslərdən) təmizləmək imkanına malikdir. Onlar da xüsusi otaqda quraşdırılmış müasir səs texnikası ilə idarə olunur. Prosesi peşəkar səs rejissorları tənzimləyirlər.

Saray 1972-ci ildə istifadəyə verildiyi zaman tamaşa salonunda yerlərin sayı 2158 idi. Sıralararası sıx olduğu üçün tamaşaçıların gediş-gəlişlərində çətinliklər yaranırdı. Hazırda tamaşaçıların rahatlığını nəzərə alaraq cərgələr və keçidlər arasında məsafə genişləndirilib. Səhnə və tamaşaçılar arasında ünsiyyət əlaqəsinin, görüntülərin daha rahat olması, tamaşaların aydın izlənilməsi üçün ön cərgənin oturmaqları götürülüb. Salon 1886 tamaşaçı tutur.

Təmirdən əvvəl 12 qrim otağı vardı. Yenidənqurmada sonra onların sayı 14-ə çatdırılıb. Bunlardan ikisi VIP otaqlardır. Otaqlar piano, royal, televizor, şifonələr, rabitə və santexnika qovşağı ilə təchiz olunub. Qrim otaqları tədbirlərdə artistlərin istifadəsinə verilir. Qrim otaqlarında xüsusi səs cihazları quraşdırılıb. Bunların vasitəsilə artistlər vaxtında səhnəyə dəvət olunurlar.

Konsert salonunun səhnəsi respublikamızda ən böyük və hər cəhətdən ən imkanlı səhnə hesab olunur. Onun eni 25 metr, dərinliyi isə 17,5 metrdir.

Səhnədə orkestri, xoru, ansambları yerləşdirmək üçün məxsusi meydançalar var. «Orkestr» və «Səhnə» meydançaları 3 hissə-



dən, «Xor» meydançası isə 2 hissədən ibarətdir. Bunların hər birinin həm ayrı-ayrılıqda, həm də birlikdə enib-qalxma imkanları var.

Səhnənin texniki imkanlarını genişləndirən transportyor lenti 2 hissədən ibarətdir. Transportyor həm birlikdə, həm də ayrı-ayrılıqda hərəkət edir. Konsertlər, müxtəlif xarakterli tədbirlər keçirildiyi vaxt ifaçıların səhnəyə çıxışlarını təmin edir. Bu da hər dəfə pərdələrin nizamlı hərəkətini tənzimləyir. Eyni zamanda səhnənin quruluşuna xüsusi görkəm verir.

Səhnədən 5 pərdə asılıb.

Burada 6 ştanget, 4 sofit, 4 akustik lövhə quraşdırılıb.

Genişformatlı filmlərin nümayişi üçün 2 ekran var. Biri böyük divar ekranıdır və xüsusi pərdə ilə örtülüb. İkinci pərdə bir qədər öndəki ştangetdən asılıb. Onların ikisi də avtomat qurğularla idarə olunur.

Qurğular ekranların radiuslarını dəyişir və onların enib-qalxmalarını tənzimləyir. Enib-qalxan ekran mövcuddur. Qeyd etmək yerinə düşərdi ki, respublikada bu cür texniki imkanlara malik ikinci bir səhnəmiz hələ ki, yoxdur.



Saray istifadəyə verildəndən 1989-cu ilə qədər ona respublikanın xalq artisti Kərim Kərimov başçılıq edib.

1989-cu ildən hazırkı vaxta qədər isə sarayın direktoru əməkdar mədəniyyət işçisi Fərhad Babayevdir.

Sarayın baş rejissoru əməkdar mədəniyyət işçisi Gülçöhrə Şəfiyevadır.

Sarayda bu illər ərzində yaradıcı heyət kimi rejissorlar, səs rejissorları, səhnə tərtibatçıları və rəssamlar fəaliyyət göstərirlər.



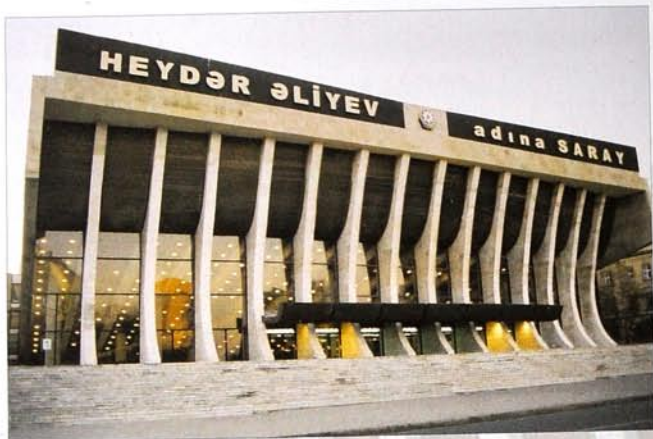


TƏMİR DƏN ƏVVƏL



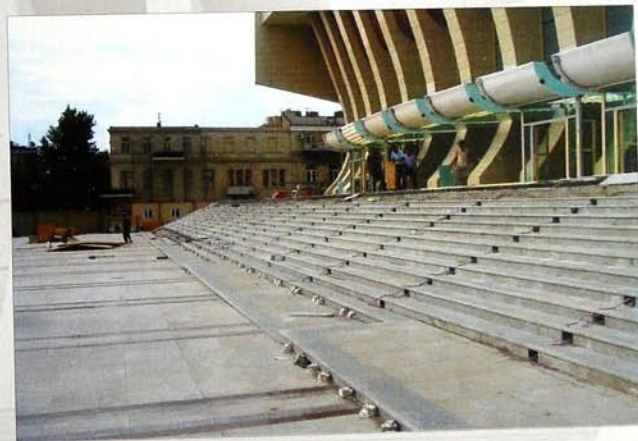
*Bir vaxtlar Heydər Əliyev Sarayı meydanının görkəmi belə idi*



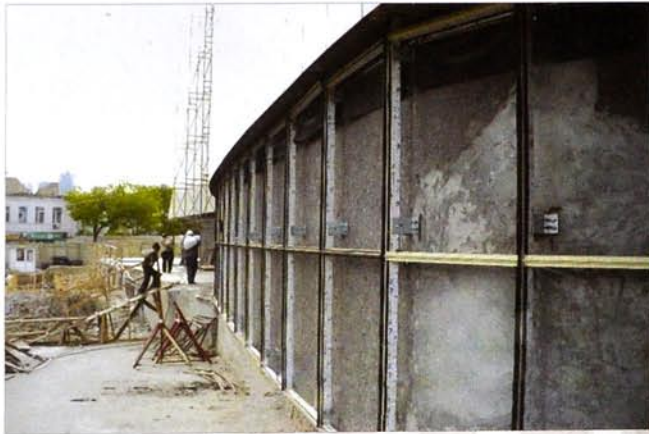
















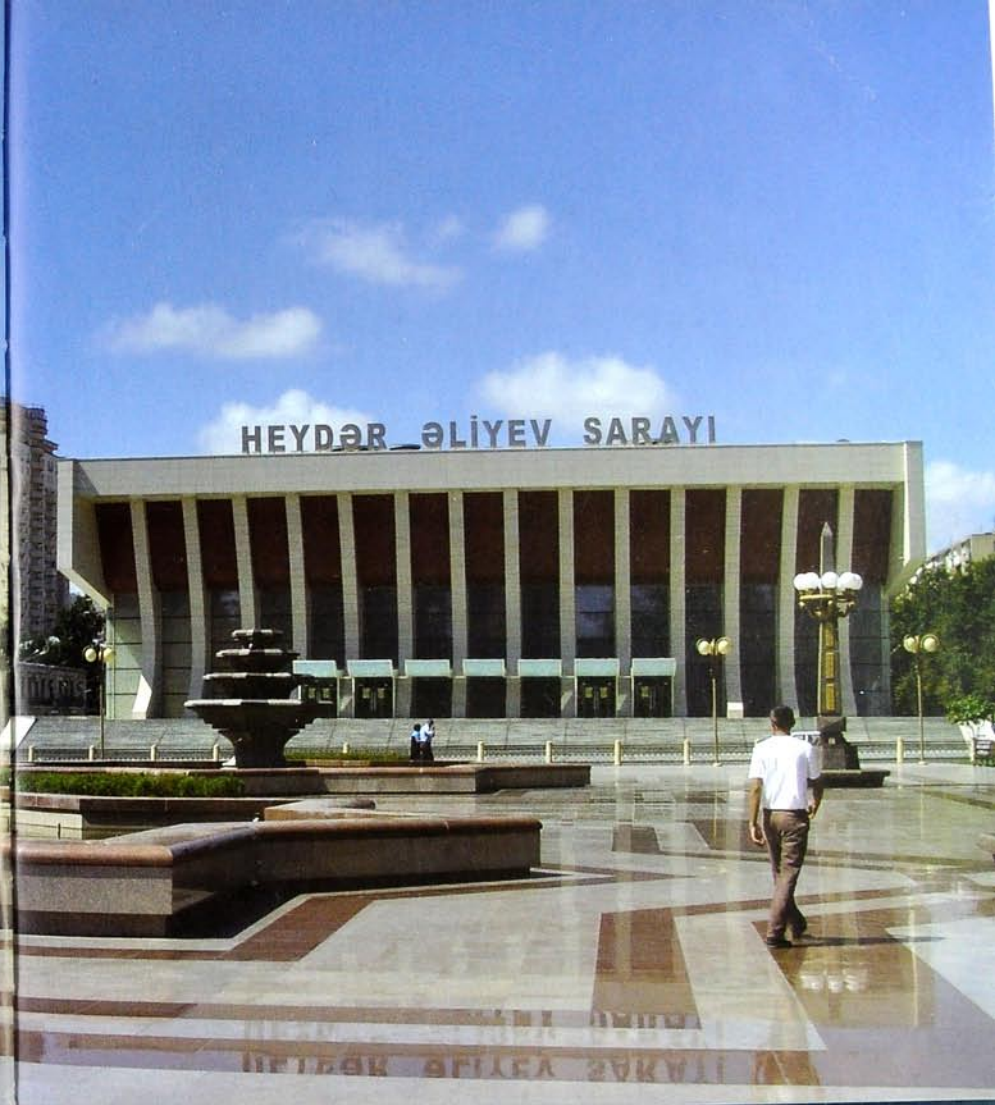




TƏMİRDƏN SONRA



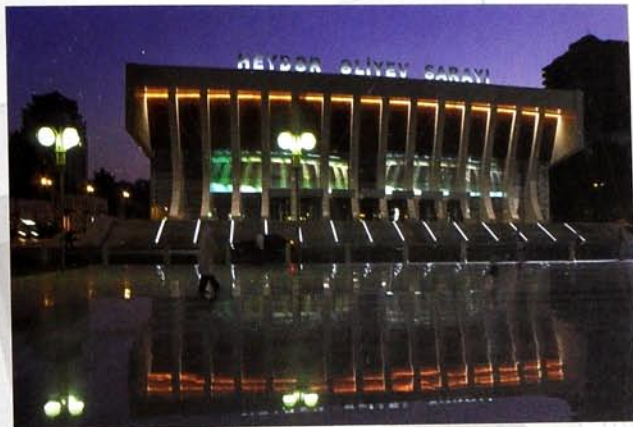
HEYDƏR ƏLİYEV SARAYI







94



95







RAY











102



103



104



105





106



107

ƏBƏDİLƏŞƏN ANLAR







RAY





112



113





114



*«Toska» operasının konsert variantı. 13 dekabr 2009*

115







*Azərbaycan kinosu gününə həsr olunmuş mərasimdə «Avrasiya» teleforumunun mükafatı ulu öndər Heydər Əliyevə təqdim olunur.  
2 avqust 2002-ci il*





*İhsan Doğramacı'nın yubiley gecəsində*



*Gennadi Xazanovun konsertindən sonra*







*Xalq şairəsi Mirvarid Dilbaziinin yubiley gecəsi. 23 aprel 1998-ci il*



*İkinci Dünya müharibəsinin iştirakçıları ilə görüş*



*Görkəmli dövlət xadimi Əziz Əliyevin 100 illik yubiley gecəsi. 14 may 1998*



*Şəhid ailələri ilə görüş*



*Heydər Əliyev akademik Mustafə Topçubaşovun anadan olmasının  
100 illik yubiley gecəsində, 31 iyul 1995-ci il*





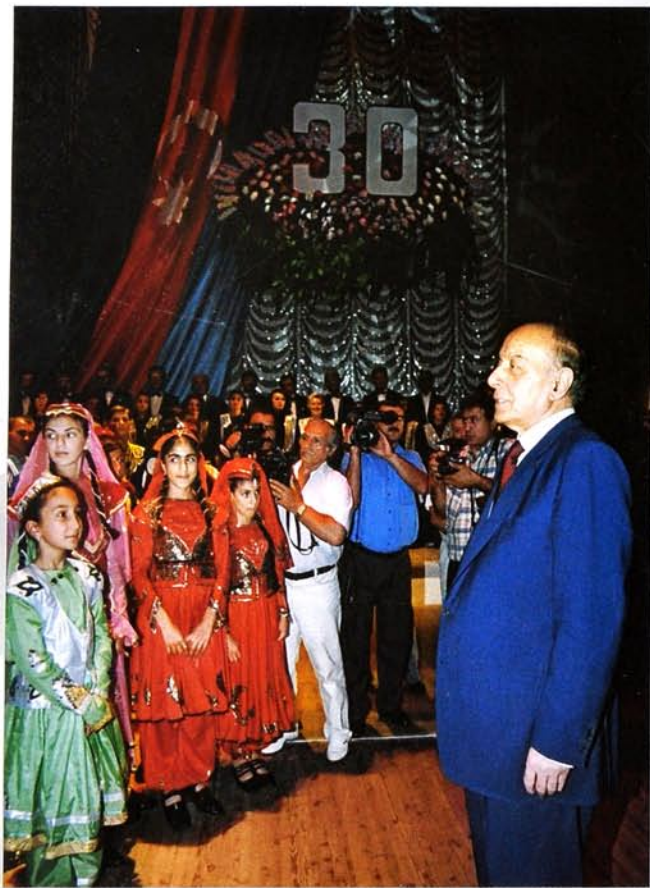


126

*Uşaqların «Bizim rəngarəng dünyamız» adlı konserti. 25 oktyabr 2009-cu il*



127



128



129





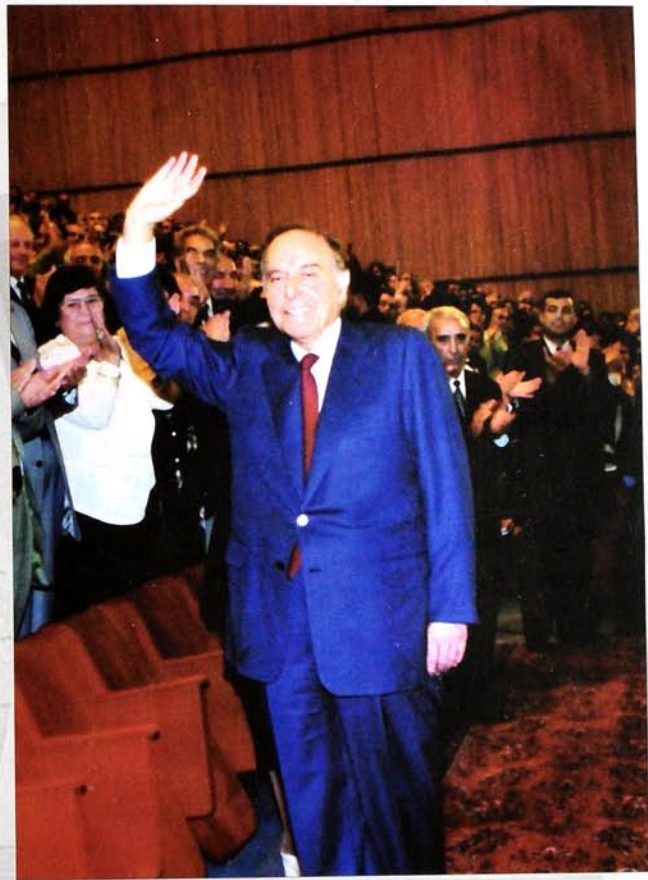
130



131



132

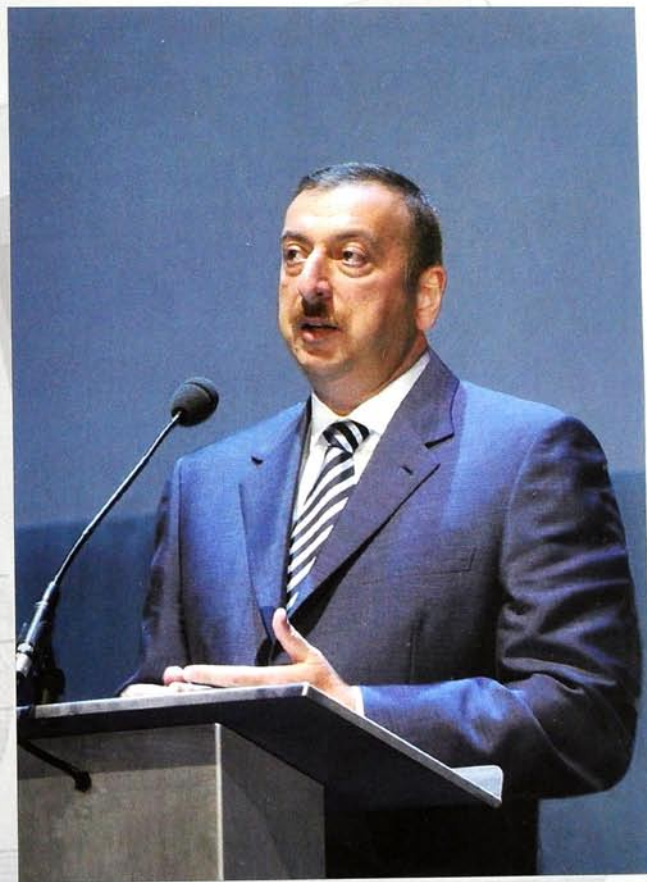


133





134



135

## RUHUMUZUN SARAYINDA



*XI «Şərq-Qərb» Beynəlxalq kinofestivalının açılışı. 18 sentyabr 2009*



*VIII «Şərq-Qərb» Beynəlxalq kinofestivalının açılışı. 4 sentyabr 2006*

136



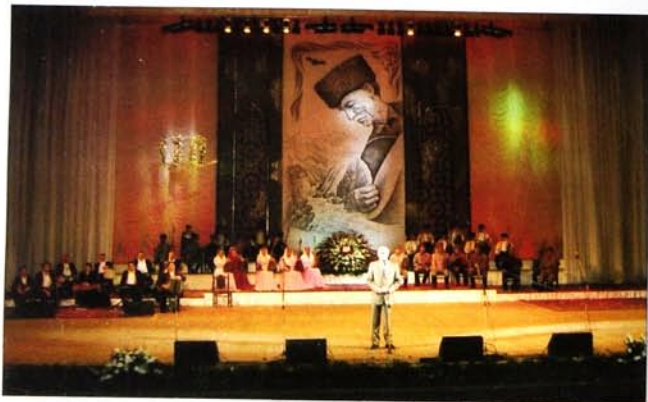
*Dahi bəstəkar Fikrət Əmirovun 80 illik yubiley gecəsi. 30 mart 2004*



*Xalq artisti Mirzə Babayevin 90 illik yubiley gecəsi. 10 mart 2004*

137





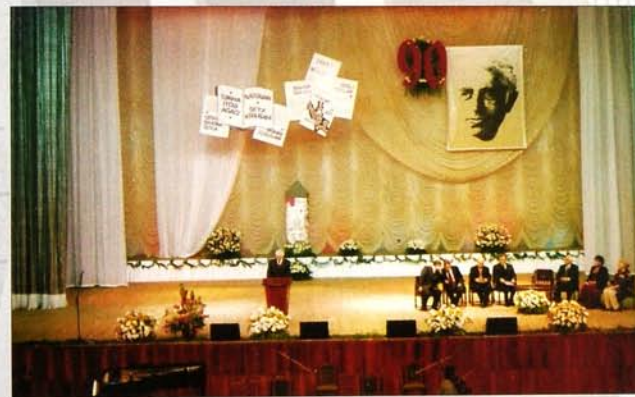
*Əməkdar incəsənət xadimi Aşıq Şəmşirin 110 illik yubiley gecəsi. 17 mart 2004*



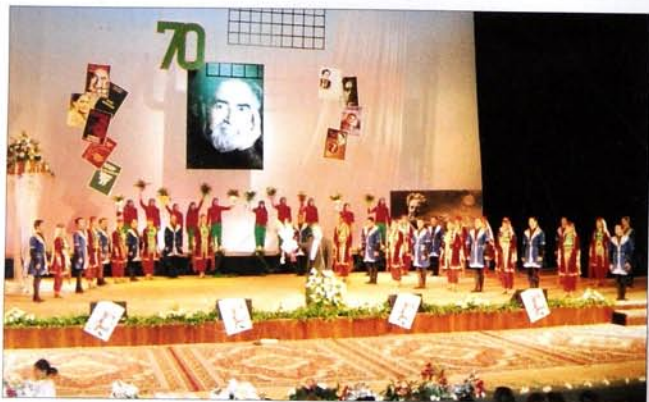
*Aşıq Ələsgərin xatirə gecəsi. 20 dekabr 2004*



*Dahi Azərbaycan şairi Hüseyn Cavidin 120 illik yubiley gecəsi. 14 aprel 2004*



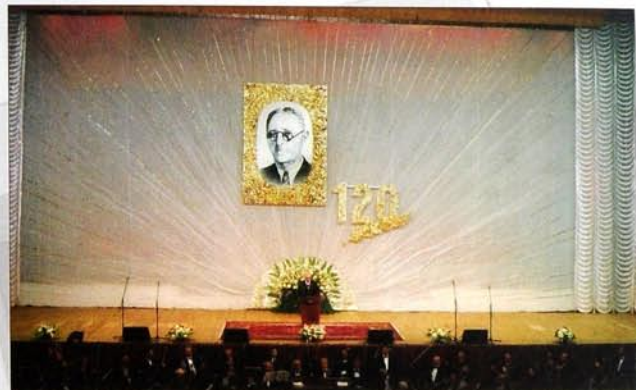
*Xalq yazıçısı İlyas Əfəndiyevin 90 illik yubiley gecəsi. 17 noyabr 2004*



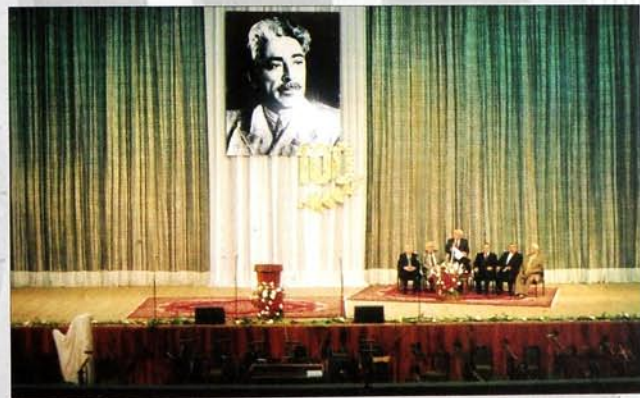
*Xalq şairi Xəlil Rza Ulutürkün 70 illik yubiley gecəsi. 7 aprel 2004*



*Təbrizin «Dalğa» ansamblının konserti*



*Dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin 120 illik yubiley gecəsi. 19 sentyabr 2005*



*Xalq şairi Səməd Vurğunun 100 illik yubiley gecəsi. 25 may 2006*

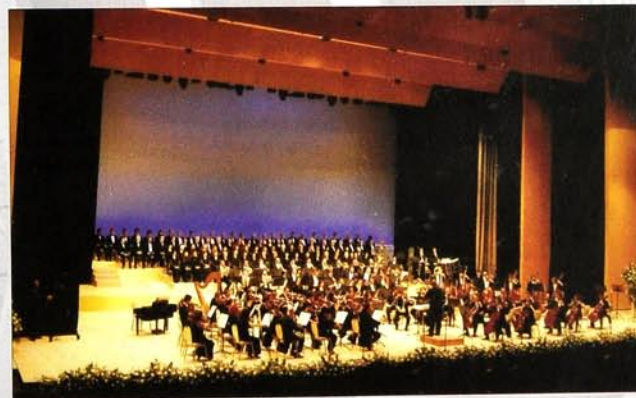




*Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevanın muğam gecəsinin iştirakçıları ilə görüşü. 13 iyun 2006*



*Üzeyir Hacıbəylinin 120 illiyinə həsr olunmuş muğam gecəsi. 13 iyun 2006*

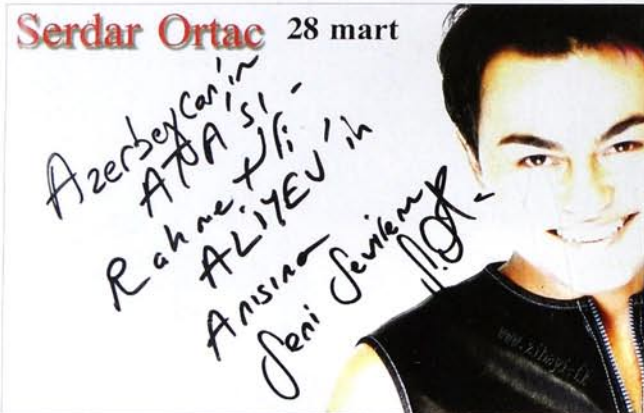


*II Beynəlxalq M.Rostropoviç festivalı. 12-13 dekabr 2008*

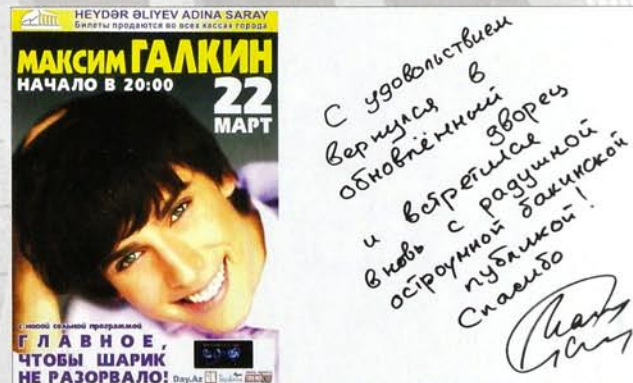








Türkiyənin məşhur müğənnisi Sibel Cann konsertinin afişi



Məşhur Rusiya parodisti, yumoristi və teleaparıcısı  
Maksim Qalkinin konsertinin afişi. 22 mart 2010



HEYDƏR ƏLİYEV ADINA SARAY 19 dekabr 2009-cu il saat 19:00

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ XALQ ARTISTI

**NƏZAKƏT TEYMUROVA**  
"Əzizinəm, Qarabağ..."


SOLO KONSERT

Qeyri erkən və müğəni qrupu üçün işləyən bəstəkar-pianist Ceyhun Allahverdiyev

İştirak edir: Qara Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestri

Bədi nəbət və bəz dəyir Azərbaycan Respublikasının xalq artisti Teymur Gülyayev

"XARI BULBÜL" müğəni qrupu Bədi nəbət Ülkü Əliyev (sax) Elçin Məmmədov (sax) Əmir Əliyev (sax) Məhərriz Əliyev (sax) Ceyran Məhərrizov (sax) Qərib Həsənov (sax) Nəsim Əliyev (sax) Kamran Kərimov (sax) Eynaz Həsənov (sax) Həsənov Əmir (sax)



Халқ арзуларын  
Һейдәр Әлијев сарафидан  
ајропикари, арзун  
будуғ ишчалар  
јенәдә көрүнәк.  
Сарафда кәостардик-  
ләри сәјноја көрә  
Тәм әккүрүмү бил  
дирирәм. П.Темір



150 Xalq artisti Nəzakət Teymurovanın konserti. 19 dekabr 2009

ПОДОЛЬСКАЯ КАТАЛОНЬЯ

Ertekin Diz MUSIC AND

ДВОРЕЦ ГОЛДИВА АДИВА

13 февраля 19:00

ПРЕСНЯКОВ

ТЕЛ: +050 459 72 10

Һалә бәлү  
ҟақ Һорәсәт.  
- - -  
Н. Подольская  
С любовью  
В. Пресняков

Tanınnış Rusiya müğənniləri N.Podolskaya və V.Presnyakovun konserti. 13 fevral 2010

HEYDƏR ƏLİYEV ADINA SARAY

16 MAY SAAT 19:00

TUNZALƏ  
~ SÜLHÜ QORUYAQ ~

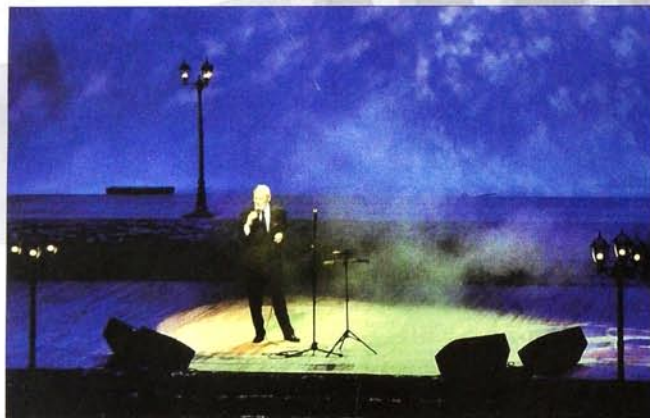
Ölkəmizin ən gözəl  
və 1-ci konsert zalında  
hər zaman mödət və mükə  
mülət qılın əyləş etməyə və yeni  
gəlmiş qılın əyləş etməyə  
kəş edirsən həm müdiriyətə  
və hər kəsə bizz bu konsert  
imkanı yaratdıqları üçün.  
Allah kömək olsun!  
Körünməli  
Tünzalə Ağayeva  
16.05.2010.  
Tünzalə

Əməkdar artist Tünzalə Ağayevanın konserti. 16 may 2010

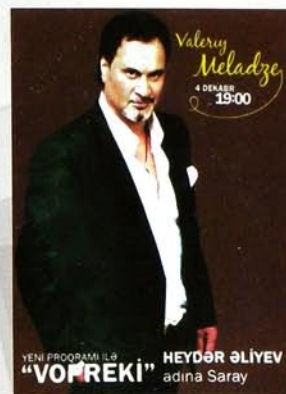


Менә ДВОРИХ  
ка. Г.Анела  
ИДУВЕРАМУС!  
Спасибо  
за все!!

B. Kikabidze



Мәшһур естрада мугәнниси, киноактыр, кинорежиссор, сәнсарист  
Vaxtanq Kikabidzenin konserti. 8 mart 2010



Менә Русия  
мугәнниси  
Valeriy Meladze  
ка. Г.Анела  
ИДУВЕРАМУС!  
Спасибо  
за все!!

Tanınmış Rusiya mughannisi Valeriy Meladzenin konsertinin afisasi



Мәшһур Америка казмени Corc Bensonun konserti. 16 ноябр 2009



Heydər Əliyev Sarayı 25  
Bakı gələri Mədəniyyət və Turizm İdarəsi təqdim edir 19<sup>00</sup>

**Cəlal**  
Abbasov. 25 dekabr 2009

Мои любимые коллеги!  
Это мой долгожданный  
реквизит!  
Мои любимые коллеги  
концерт!  
Мои любимые коллеги  
и это все вконец - концерт  
за все Республику Азербайджан  
во Дворце Заирова Амира.  
Спасибо всем!!!  
P.S. " это только начало! "

**Bakı Gecələri**  
Instrumental Show

**Bakı**  
"Dünya - Bugün - Sabah"  
Əmək mədəniyyəti proqramı ilə

TEL: (+994 90) 382705  
www.dahibakigeceleeri.com



154

Gənc və istedadlı müğənni Cəlal Abbasovun solo konserti. 25 dekabr 2009

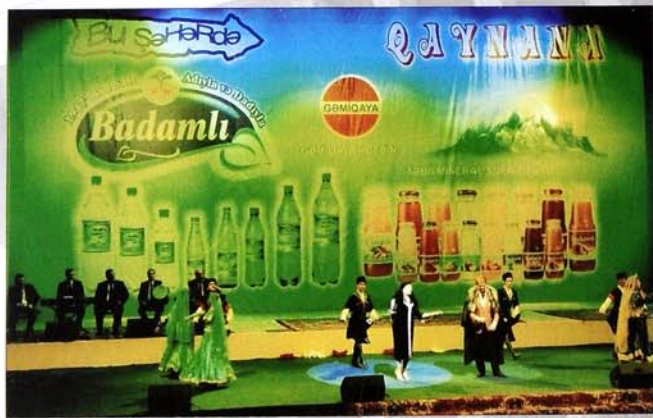


Dahi cazmen Vaqif Mustafazadənin 70 illik yubiley gecəsi. 16 mart 2010

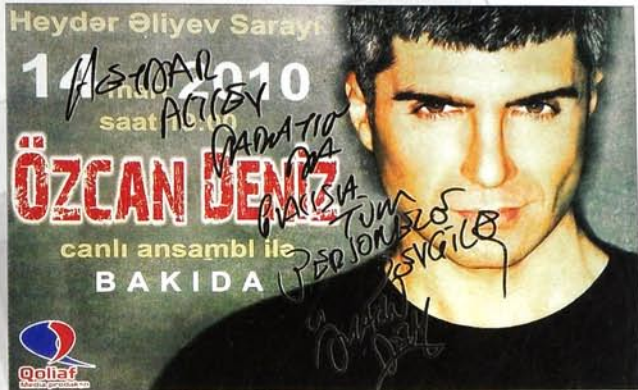
155



Bərdur meşə kərə  
 Təməkkür.  
 Pəraei *Rafail*  
 Kəlmə kərkimər-  
 gərk.  
 Məurəgə *Cəşqun*



İstedadlı aktyorlar – Rafael İsgəndərov və Cəşqun Rəhimovun «Bu şəhərdə qayınana» şou tamaşası. 5-6-7-9 mart 2010



Türkiyənin məşhur müğənnisi Özcan Dənizin konserti. 14 mart 2010





Fərqanə Qasımov  
9. 04. 2010.

Alim Q. Qasımov



Xalq artisti Alim Qasımov və əməkdar artist  
Fərqanə Qasımovanın konserti. 9 aprel 2010



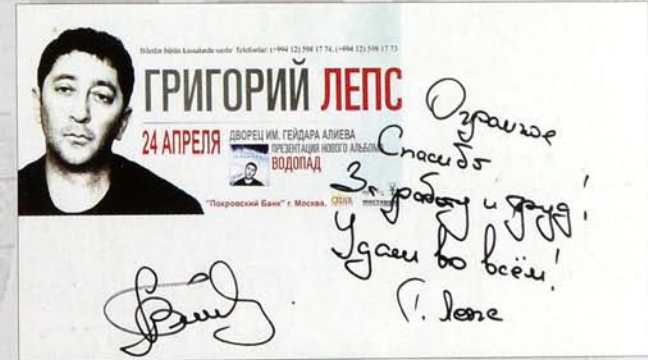
Sarayın bütün xehri və  
kollaktivinə təşəkkür edirəm.  
Hər şeyə görə təşəkkürlər!

40-cı qapı" filminin rejissoru  
Elçin Musaoğlu

Sarayda kəmiyyət məktəzinin  
tədbirlərinin keçirilməsini arzu etmirəm.  
Bəzə Fərhad müəllim olmaqla  
bütün kollaktivə nəfə olun deyirəm.

Filmin prodüseri  
Xaqani Həsənov

Gənc rejissor Elçin Musaoğlunun «40-cı qapı» bədii filminin  
təqdimat mərasiminin afişi. 20 may 2010



Rusiya müğənnisi və bəstəkarı Qriqoriy Lepsinin  
konsertinin afişi. 24 aprel 2010



*Beynəlxalq Bakı caz festivali. 16 oktyabr 2010*



*IV Beynəlxalq Mstislav Rostropoviç festivalının afişəsi. 19 dekabr 2010*



*Allah heydər Əliyevə  
Rəhmət eləsinki belə bir  
musiqi zəli yaradıb  
məna və qurupuna böyük  
fəxrdir ki ikinci dəfədir ki  
burda konsert veririk  
burda bütün səlisənlərə  
can sağlığı Allahdan diləyirik*

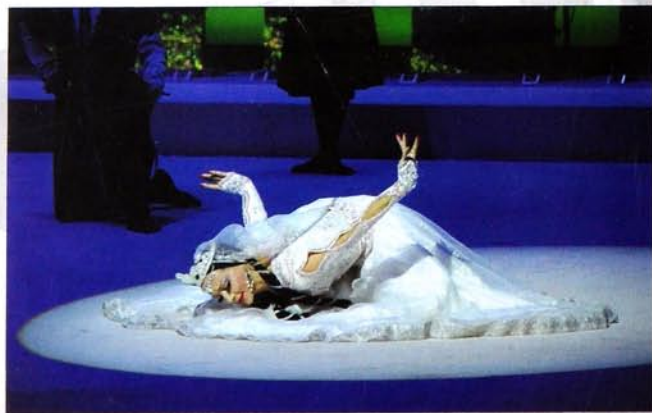
*Yərnəllə dalğa qrupunun  
rəhbəri Çingiz 99*

*Təbrizin «Dalğa» qrupunun «Səzi, sözlü Təbrizim» xeyriyyə konsertinin afişəsi. 7 dekabr 2009*



*I Beynəlxalq aşıqlar festivali. 22 oktyabr 2010*





162

*Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblının konserti.  
Solist xalq artisti Tərənə Muradova. Noyabr, 2010*



**MEMORİAL İYƏVƏ SARAYI**  
**28 dekabr**  
**"GÖNCÜSƏN MUGAM - 2"**  
GƏNC MUGAM İFACILARININ KONSERTİ  
Layihənin rəhbəri Şöhrət Ördənli, Respublikanın xalq artisti **MƏNSUM İBRAHİMOV**.  
Tari öncülər artist **ƏLÇİN RƏSİMOV**  
Kamyoncu öncülər artist **İLMIYƏ DƏMİRDOV**  
**İ. A. ƏDİBƏLİYEV**  
Respublikanın öncülər artist **YƏZZAR BAYRAMOV**

Əlad Aydemir	Ələr Ağayev	Qazlılı Babayeva
Ramzəddin İbrahimov	Sədi Rəcəbov	Şəhənə Adənova
Mirvan Həsənov	Əsəd Həsənov	Aldın Əliyeva
Məlik Həsənov	Vaqif Əliyev	Xeydə Abdullayeva
Ələkbər Əkbərov	Sədi Şahbədi	Mirpaşa Nəkirova
Şahriyar Səzəvonlu	Təyib İsmayilov	Xeyrə Əliyev
Sədi İsmayev	Ayvan Məhərrəmov	Əliqul Əliyev
Arzu Əliyeva	Günay İsmayilova	Vizə Mirzəyeva
Ramiz Zeynəlov		



*Xalq artisti Mənsum İbrahimovun tələbələrindən konserti. 28 dekabr 2010*

163



# HEYDƏR ƏLİYEV SARAYI





## MÜNDƏRİCAT

Tarixdən qısa sətirlər .....	5
Mədəniyyətimizin silinməz yaddaşı .....	10
14 sentyabr 1973-cü il. İmadəddin Nəsiminin 600 illiyi münasibətilə keçirilən təntənəli tədbirdə Heydər Əliyevin nitqindən .....	12
31 may 1974-cü il. Azərbaycan Dram Teatrının 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli tədbirdə Heydər Əliyevin nitqindən .....	14
2 oktyabr 1975-ci il. Azərbaycanda Sovet Ədəbiyyatı Günlərinin təntənəli açılışında Heydər Əliyevin nitqindən .....	17
17 dekabr 1994-cü il. Azərbaycan xalq rəssamı Səttar Bəhlulzadənin 85 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində Heydər Əliyevin nitqindən .....	21
18 sentyabr 1995-ci il. Dahi Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəyovun 110 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində Heydər Əliyevin nitqindən .....	23
30 avqust 1996-cı il. Görkəmli Azərbaycan şairi Əliağa Vahidin 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində Heydər Əliyevin nitqindən .....	25
17 oktyabr 1997-ci il. Məşhur müğənni və bəstəkar Müslüm Maqomayevin 55 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində Heydər Əliyevin nitqindən .....	27
19 noyabr 1997-ci il. Görkəmli bəstəkar, Azərbaycanın xalq artisti Tofiq Quliyevin 80 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsində Heydər Əliyevin nitqindən .....	29
3 dekabr 1997-ci il. Dünya şöhrətli müğənni Bülbülün 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində Heydər Əliyevin nitqindən .....	32
2 may 1998-ci il. Dünya kinosunun 100 illiyi münasibətilə Bakıda keçirilən «Festivallar festivalı»nın açılışında Heydər Əliyevin nitqindən .....	35

25 sentyabr 1998-ci il. Azərbaycan müəllimlərinin XI qurultayında Heydər Əliyevin nitqindən .....	37
20 dekabr 1999-cu il. Yeni Azərbaycan Partiyasının I qurultayında YAP-ın sədri, ölkəmizin Prezidenti cənab Heydər Əliyevin nitqindən .....	41
18 dekabr 2000-ci il. IV «Şərq-Qərb» Bakı Beynəlxalq kino festivalının açılış mərasimində Heydər Əliyevin nitqindən .....	44
13 oktyabr 2001-ci il. Dahi sənətkar Rəşid Behbudovun xatirə gecəsində Heydər Əliyevin nitqindən .....	45
6 dekabr 2002-ci il. Dünya şöhrətli dirijor və görkəmli bəstəkar Niyazinin 90 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində Heydər Əliyevin nitqindən .....	47
20 dekabr 2002-ci il. Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin görkəmli nümayəndələri Fidan və Xuraman Qasımovaların yaradıcılıqlarının 25 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə Heydər Əliyevin nitqindən .....	50
31 oktyabr 2003-cü il. Cənab İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi ilə əlaqədar Andicmə mərasimində nitqi .....	52
12 iyun 2004-cü il. Azərbaycanda Rusiya Federasiyası Mədəniyyət Günlərinin təntənəli açılış mərasimi .....	55
16 mart 2006-cı il. Dünya Azərbaycanlılarının II Qurultayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin nitqindən .....	57
18 fevral 2009-cu il. «Bakı – İslam mədəniyyətinin paytaxtı – 2009» mədəniyyət ilinin təntənəli açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin nitqindən .....	60
Heydər Əliyev Sarayında yenidənqurma işlərinin gedişi .....	63
Təmirdən əvvəl .....	78
Təmirdən sonra .....	92
Əbədiləşən anlar .....	108
Ruhumuzun Sarayında .....	136

H39 Heydər Əliyev Sarayı.  
Bakı, «Təhsil», 2010, 168 səh.

H  $\frac{4502020000}{053}$  2010

© «Təhsil», 2010

Nəşriyyat redaktorları: *Mustafə Cəmənli, Məsudə Əvəzqızı*  
Bədii və texniki redaktoru: *Abdulla Ələkbərov*  
Kompyuter tərtibatçıları: *Təhmasib Mehdiyev, Aqil Əmrahov*  
Korrektoru: *Ülkər Şahmuradova*

Çapa imzalanmışdır 28.12.2010. Kağız formatı 64x92 $\frac{1}{8}$ .  
Fiziki çap vərəqi 21. Sifariş 89. Tiraj 500.

«Təhsil Nəşriyyat-Poliqrafiya» müəssisəsinin  
mətbəəsində çap olunmuşdur.  
Bakı AZ 1052, F.Xoyski küç., 121 <sup>Δ</sup>  
Əlaqə telefonları: (+994-12) 567 81 28/29;  
Faks: (+994-12) 567 82 68  
<http://www.tahsilnp.com>  
e-mail: [info@tahsilnp.com](mailto:info@tahsilnp.com)



Azf-265921



BAKI-2010